"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 32 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 12 d. Rugpjučio (August), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškoj dumoj spalininkų vadovas, o paskutiniuose laikuose dumos prezidentas Gučkov tuom tarpu atsisakė nuo dumos pirmininkystės, nes jam už dvikovą su kuningaikščiu Uvarovu reikia sėsti kalėjiman. Mat Gučkov dvikovoj nepavojingai savo priešininką sužeidė į petį. Dvikovos gi Maskolijoj uždraustos: nors antai prie Aleksandro III įžeisti oficierai buvo verčiami dvikovoj nusivalyti nuo apšmeižimų, bet teisių kodeksas draudžia dvikovas. Todėl ir Gučkov, už peržengimą teisių, nors visa dvikova panaši buvo vaikų siautimui, likosi nūspręstas sėdėti Petro ir Povilo tvirtovėn. Jis ten patalpintas toj pačioj kamaraitėj, kurioj sėdėjo, už atidavimą japonams Port Arthuro, generolas Stessel.

Maskoliškieji biurokratai ir patsai caras rengiasi prie iškilmingo apvaikščiojimo sukaktuvių viešpatavimo Maskolijoj Romanovų giminės. Sukaktuvės išpuola 1913 m. Dėl tų sukaktuvių jau dabar apkalbama, kokią malonę caras ir jo tarnai turėtų "numylėtiems" ukėsams parodyti. Kaip prie kiekvieno svarbesnio atsitikimo caro šeimynoj, biurokratų ir dabar nupodomi sėdintieji kalėjime. Taigi ir dėl sukaktuvių viešpatavimo Romanovų giminės manoma sumažinti bausmes sėdintiems kalėjimuose, o politiškus visai paliuosuoti ir dagi sugrąžinti jiems visas pirma turėtas tiesas. Žinoma, geriau jau teisingu negu neteisingu pasirodyti vėlai, negu niekada. Politiškieji gi Maskolijoj visada buvo skaudžiau baudžiami negu žmogžudžiai, o tankiausiai jie ir dorišlkai augščiau stovi už tuos, kurie juos baudžia.

Lenkams valdžia leido ir Maskolijoj apvaikščioti Gruenwaldo mušio sukatuves. Apvaikščiojimai buvo ir Varšavoj, tik, žinoma, netaip triukšmingi kaip Kriokavoj — Varšavoj apsirubežiavo mišioms bažnyčiose ir atsakančioms kalbom susirinkimuose. Išsyk valdžia neleido apvaikščiojimo, bet paskui leidimą davė. Tas jau rodo, kad prietikiai Maskolijos su Vokietija eina niekyn. Gruenwaldo sukaktuvės labai nepatinka vokiečiams. Seniau, maskoliškoji valdžia nebutų leidusi lenkams vokiečiams net taip menką nemalonumą daryti; paprastai kiekvieną didesnį susitarimą Maskolijos su Vokietija pajusdavo lenkai, nes juos Maskolijoj pradėdavo labiau bausti ir persekioti.

Vienok grįžtančius iš Kriokavos nuo apvaikščiojimo Lenkijos lenkus kaip kur ant rubežiaus sulaikė, darė pas juos kratas, nei moterų neaplenkė, konfiskavo raštus, net krasos ženklelius paminėjimui sukaktuvių Kriokavoj išleistus. Žandarai areštavo žmones, daug teisman padavė už gabenimą Maskolijon uždraustų raštų.

PIRENĖJŲ PUSSALIS.

Ant Pirinėjų pussalio yra dvi viešpatiji Ispanija ir Portugalija. Ir viena ir kita seniau prigulėjo prie turtingiausių Europos kraštų. Ir vienoj ir kitoj ant valdžios didelę įtekmę turėjo kuningija. Ir viena ir kita turėjo dideles kolionijas kituose žemės kraštuose ir abidvi tas kolionijas beveik suvisu nužudė. Buvo laikai, kad ir mokslai abiejose viešpatystėse buvo augštai pakilę, šiandien gi, kaip visur, kur tik kuningijos įtekmė yra didelė, žmonių apšvietimas nupuolė; ispanai ir portugalai šiandien yra tamsiausi žmonės vakarinėj Europoj, suvargę. Už tą tamsą ir vargą gyventojai kaltina kuningiją ir reikalauja panaikinimo, arba bent sumažinimo jų įtekmės. Bet paprastai, kas naudojosi iš privilegijų, tas jų nenori išsižadėti. Tą rodo kuningija Ispanijoj, tą patį matome besielgime su žmonėms Maskolijos biurokratų.

Kad be kovos sunku kuningų įtekmę sumažinti, tą suprato pirmiausiai Ispanijos valdžia. Todėl tai dabartinė ministerija ir pradėjo kovą; kuningija gi ginasi ir nemano nusileisti. Bet kad kuningija, besinaudodama iš savo privilegijų, sumonopolizavo daugelyj vietų vaizbą ir pramonę, tai tuom prieš save sukėlė norinčius pramone užsiimti ir darbininkus, nes kuningijos įstaigose, darbininkai labiau išnaudojami negu kur kitur. Todėl tai pramoningiausioj Ispanijos provincijoj Katalonioj laike kilusių riaušių darbininkų piktumas kreipėsi ypač prieš kuningiją, už ją stovi tik tamsiausi Baskų provincija ir Merovos gyventojai, apšviestenieji gi gyventojai drąsina valdžią, net respublikonai kovoj su kuningija žada jau savo paramą. Nekatalikai, kurie kuningijos valdymo labiau negu kur kitur buvo supančioti, taipgi valdžią parems.

Valdžia išpalengvo pradėjo naikinti pančius varžančius nekatalikus. Popiežius prieš tai kėlė protestus. Valdžia protestų neklausė. Prietikiai taip pagedo, kad Ispanija su popiežium pertraukė susinešimus. Ispanijoj kuningai dabar ginkluoja savo šalininkus, bandė rengti demonstracijas, bet provincijose kur gyventojai apšviestesni, jie katalikus išvaikė. Liko tik tamsiausia Baskų šalis. Čia tai manyta sukelti žmones. Bet popiežius pabugo pasekmių naminio karo ir prisakė vyskupams liautiesi kurstymų. Todėl dabar bent yra viltis, kad nusilenkiant kuningams, valdžia galės ir su popiežiu susitaikyti be naminių kraujo praliejimų. Bet iki šiol pačioj Ispanijoj kuningai nepasiduoda, organizuoja katalikus. Mieste Bilbas valdžia atėmė 6000 karabinų ir daug amunicijos.

Negeriau yra ir Portugalijoj. Pirmiausiai Bragos vyskupas be valdžios žinios uždarė kuningų pranciškonų laikraštį. Valdžia panaikino vyskupo padavadijimą ir jam prisakė, jog be pritarimo valdžios jis neturi tiesos panašius padavadijimus išleidinėti. Užtai ir Portugalijai popiežius pradėjo visokius nesmagumus daryti. Portugalijos gi teisių ministeris padavė parlamentui sumanymą atimti nuo kuningų metrikų kningas ir jų vedimui įkurti specijališkus civiliškus biurus. Iš to šaltinio kuningija turėjo nemažai įplaukimo. Todėl tai prieš ministerio sumanymą kuningai visoj Portugalijoj kelia protestus.

VIDURINĖ AMERIKA.

Respublikoj Honduras, kur kilo revoliucija, revoliucijonierių generolas Lea Christina (meksikonas), po kruvinam mušiui paėmė miestą Ceiha, iš kurio išvijo prezidento kariumenę. Respublikos valdžia vienok užtikrina, buk tas neteisybė, jog revoliucija su visu užsloginta.

Generolas Mena, vienas iš Nicaraguos revoliucijonierių vadovų garsina, jog revoliucijonieriai po kruvinam mušiui paėmė miestą Ubaldo, iš kurio išvijo prezidento Madriz kariumenę. Paėmė jų daug ginklų ir amunicijos. Sulyg generolo Mena raporto, dabar visas apskritys Choutates ir dalis Managua yra jau revoliucijonierių rankose, arba bent jų draugų ir pasekėjų rankose yra visos valdymo įstaigos. Jaigu generolo Mena raportas yra teisingas, tai neužilgio galima laukti pasibaigimo revoliucijos, butų tai ženklu, kad revoliucijonieriai ima viršų. Bet jau ne kartą pasirodė, kad toms žinioms, paeinančioms nuo prezidento bei nuo revoliucijonierių negalima tikėti, nes abidvi pusės moka gana gražiai pameluoti.

VOKIETIJA.

Vokietijoj, mieste Hamburge sustreikavo laivų valytojai ir tepliotojai Hamburg-Amerikoniškosios garlaivių kompanijos. Išviso streikuoja jau 8000 darbininkų. Nubaudimui darbininkų, drystančių reikalauti didesnių algų, kompanija nori nuo darbo iš savo varstotų prašalinti 15.000 darbininkų. Hamburgo porte sustreikavo taipgi laivų iškrovėjai. Darbininkai laivų varstotų pareikalavo dar pradžioj liepos mėnesio didesnių algų, bet kompanija jų reikalavimą atmetė.

Iki šiol streikuoja darbininkai dar vien Hamburge, bet manoma, kad neužilgio tas pats bus ir kituose Vokietijos portuose, o tąsyk gali apsistoti visi užjuriniai Vokietijos susinešimai, kas padarytų milijonus nuostolių, sustabdytų visą užjurinę vaizbą.

TURKIJA.

Azijatiškoj Turkijoj, Libanų kalnuose gyvena dvi tautos — krikšionįs maronitai ir fanatikai mohometonai, jau nekartą savo žiauriais darbais atsižymėję druidai. Žiaurus druidai jau ne sykį parengė moranitų skerdynes, o kartą apgynimui skerdžiamų prancūzai turėjo net kariumenę siųsti, kuri gana skaudžiai skerdėjus nubaudė. Dabar neramųs druidai vėl ištraukė iš savo kalnuose sunkiai prieinamų kaimų, įsiveržė į maronitų kraštą, ir išdegino trįs kaimus, išskerdė su viršum 100 žmonių ne tik krikščionių, bet ir mahometonų. Turkijos valdžia išsiuntė kariumenę skerdynėms galą padaryti.

MEXICO.

3 d. rugpjučio mieste Salitilo, kalėjimo kieme likosi nužudytas Jose Lugu, kuris metai atgal buvo sukėlęs revoliuciją Veisca Coahuila apskrityj, bet revoliucija nepasisekė. Jo draugai stengėsi nuo valdžios jam išmelsti gyvastį, bet pasistengimai buvo be pasekmės.

IŠ LIETUVOS.

IŠ KAUNO.

Birželio 9, 10 ir 11 d. buvo čia rinkimai atstovų į miesto dūmą. Rinko tik tie, kurie nejudamojo turto turi nemažiau, kaip už 1000 rublių. Lietuvių namų savininkų skaičius dar neperdidelis, nors vis didinas, dėlto ir lietuvių miesto dūmon pateko nedaug. Iš lietuvių išrinkta: adv. P. Leonas, adv. Raila, Jodkauskas, Miliušas ir Limantas. Pirma ir to tiek nebuvo.

Fabrikų darbininkų Kaune padėjimas sunkus. Mokestis dažnai numušama už kokį nors menkniekį, o už prasikaltimą, nors jis būtų ir visai nesvarbus, gali labai greitai darbo netekti Bet gauti darbas begalo sunku. Vienos liuosos vietos tyko 5—6 žmonės. Geresnę vietą gauti katalikas negali nei tikėtis. Brangiau apmokamieji darbai skiriama tik vokiečiams-protestantams, arba bevokietaujantiems lietuviams-protestonams. Prie tokio dalykų stovio darbininkas-katalikas, kaip galėdamas brangina įsikibęs savo darbą, į draugą nežiūri, pats tik laukia progos, kad įskundus savo draugdarbius ir per tai prisimeilinus prie pabriko viršininko. Darbininkų vienybė begalo pakrikus; mat dar į jų tarpą įsipainiojo ir tautiška kova. Su darbininkais vokiečiais visai kas kita, į juos ir pabrikų vyriausybė kurkas geriau žiūri; jie ir vienybėje geriau laikosi....

Šiems vokiečiai ėmė prašyti, kad šv. Jono dieną leistų dirbti, nors toji diena į nedirbamųjų sąrašą intraukta. Liepta dirbti. Ponas Tilmansas tuo tarpu išvažiavo į Peterburgą. Karmelitų bažnyčios klebonas mėjo pasiteirauti apie tą dalyką pas Tilmanso pabrikų administraciją, kuri pasakė, kad nedirbančiųjų niekas nebausiąs.

Apie tai apskelbta darbininkams-katalikams Karmelitų bažnyčioje išvakaro prieš šv. Joną Ant rytojaus prie darbo nėjo 200 darbininkų su viršum. Kiti dirbo, dar gi tokie, kurie ir patįs agitavo, kad tą dieną švęstu. Sugrįžo p. Tilmansas. Neatėjusieji į darbą buvo surašyti ir jiems pranešta, jog jie visi, pamažėl, bus išvaryti. Tuotarpu išsyk astatyta 11 vyrų. Nubaustieji pradėjo atsiprašinėti. Klebonas, kun. Olšauskas, visą kaltę prisiėmęs ant savęs. P. Tilmans atsileidžia po truputį. Iki šiandien liko dar dviem "nedovanota".

Bet vis dėlto kitose Kauno dirbtuvėse darbas tą dieną visai nėjo.

O vėl iš kitos pusės darbininkams sunku: darbininkų organizacijos su katalikiškumo žyme dabar pavojuje. Ištikro, begalo sunku ir painu. **R. M.**

("Viltis").

IŠ VEIVERIŲ.

Veiverių mokytojų seminariją šiemet pabaigė šie lietuviai: P. Borevičia, A. Baranckas, M. Burdulis, A. Bliudžius, A. Gėdrys, S. Goštautas, [illegible] Gėniuša, V. Danieliauckas, S. [illegible] Dumčius, P. Kriščiukaitis, A. [illegible] Mazuraitis, J. Mačiulaitis, A. [illegible] unas, P. Milkevičia, L. [illegible] ičia, V. St[illegible] ir J. Jankau[illegible] Kiti, 5 lenkai, 4 vokiečiai u[illegible] gudai.

("Lietuvos Ūki[illegible]as").

IŠ PANEVĖŽIO.

Begalinė giedra iš[illegible]gino vasarojų augštesnėse vie[illegible]se, pievas prie durpynių nusausintos, kaip-kuriose vietose i[illegible] rugiai išbalo be laiko. Per [illegible]kmines ir vėliau šalnos nuvirino smiltynuose roputes (bulves) ir nemaža daržovių. Apskritai, derlius šiemet gana menkas, juo labjau ankstybesnis vasarojas visai sunykęs. Prasidėjus dažnesniam lytui, žirniai, miežiai ir vėlybesni linai gal kiek pasitaisys. Rugiai šiemet neblogi. **Kėkštas.**

("Šaltinis").

IŠ ŠVĖKŠNOS.

Buvo pranešta iš Kauno gub., buk šiais metais abelnai imant, rugiai vidutiniai, o vasarojas tikrai geras; su tuo visiškai negalima sutikt, nes visai yra priešingai: rugiai abelnai geri visur ir taipogi dobilai. Vasarojus daugume silpnas, vietomis net nunyko, kaip štai Raseinių paviete. Gal dabar pradidamas lietus didumą nuvargusio vasarojaus pataisys. Ankstybas ir vėlybas vasarojas geresnis už vidutinį. Avižos abelnai blogos. Roputės išrodo neblogai, pradėla žydėt, su jomis dar didelis yra laikas. Daugelis suvalė gražų sausą šieną ir dobilus, bet daug da ir pudo laukuose.

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ TROŠKUNŲ, UKMERGĖS PAVIETO.

Rugiai vidutiniai, bulvės nušalnojo, kai-kur ledai javus išmušė: kodėl neapsisergėti nuo ledų tam tikrose draugijose?

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus gubernatorius pasiremdamas Viln. gen. gubernatoriaus rugsėjo 1 d. 190[illegible] m. įsakymu nubaudė Trakų (Akmenės pav.) parapijos klebona Čaglį 100 rub. už "pavelijimą nešti per procesiją vėliavas, neturinčias ryšio su religijos apeigomis".

("Lietuvos Žinios").

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Liepos 17 d. čia buvo lietuvių vakaras paminėjimui 500 metų Žalgirio mūšio sukaktuvių. Buvo perskaitytas referatas ir vaidinta "Birutė" (M. Petrausko muzika).

Referentas p. Bagdonas trumpai peržvelgė lietuvių istoriją lig Žalgirio mūšiui, vaizdingai nupiešė patį mūšį ir nurodė jo artymiausias pasekmes Lietuvos politikoje ir kulturoje. Referatas buvo žingeidus ne tik kaimiečiams, bet ir inteligentams, kadangi jame tilpo daug smulkesnių žinių iš mūsų prosenių gyvenimo. Pamatinė referato mintis buvo ta, kad lietuviai, daugiausiai pasidarbavę mūšio laimėjimui, padarė gerą tik lenkams. Sau gi turėję iš to tik blėdį, nes susijungus Lietuvai su Lenkija, lietuviai pateko lenkų kultūros įtekmei, kuri juos kuone prarijo. Dėlto, sako autorius, švenčiant lenkams Žalgirio mūšio sukaktuves, lietuviai negal džiaugtis drauge su jais, kadangi tas mūšis buvo Lietuvos politiškų nelaimių pradžia.

Kalbant apie "Birutės" ant scėnos pastatymą, turiu skyrium pasakyt apie muziką ir patį vaidinimą.

Kaslink muzikos tai geresnio išpildymo sunku buvo norėti. Buvo matyt, kad į tai atkreipta nemaža atidžios ir padėta daug darbo. Įpač atsižymėjo vaidelyčių choras prie aukuro.

Pats vaidinimas nusisekė nekaip. Nekalbant apie tai, kad visur buvo mimikos stoka, per ką nebuvo gyvumo, vietomis ir dekliamacija buvo nekokia.

Apskritai ačiu dekoracijoms, parėdų įvairumui, o labiausia gerai muzikai, vakaras paliko labai malonų įpudį, ir svečiai nesigailėjo delnų plojimo. Artistai gavo ir kvietkų. Visi bilietai iš anksto buvo išparduoti ir vėliau atvykę svečiai galėjo įeiti tik su kontramarkėmis. Nuo svieto daugumo buvo karšta ir ankšta; dvejeta svečių net apalpo ir prisiėjo išnešti.

("Lietuvos Žinios").

IŠ LIUDVINAVO, KALVARIJOS PAV.

Balandžio 17 d. 1910 m. vietinis "Žiburio" skyrius nutarė steigti Liudvinave populiariškas paskaitas 24 ir liepos 31 d. Prašymas valdžiai paduotas buvo gegužės 12 d., tačiau leidimas atėjo vos liepos 8 d. Dėlei suvėlinimo leidimo paskaitos atidėta ir manoma daryti rugpjūčio 14 ir 15 šių metų sekmadienyje ir šventėje šv. Penelės Dangun Ėmimo. Valdžiai išsiųsta pranešimas apie laiko pakeitimą.

("Šaltinis").

IŠ LUKŠIŲ, ZYPLIŲ VALSČ., NAUMIESČIO PAV.

Sekmadienyje, liepos 3, buvo Lukšiuose "Žiburio" susirinkimas. Jau kelinti metai, kaip čia ta draugija inkurta ir užlaiko pavargėlių prieglaudą, kurioje dabar elgetų yra du ar trįs. Per susirinkimą išsiaiškino, kad žmogelis (ūkininkas) R. iš R. paglemžė iš girios nemaža prieglaudos malkų, už ką vagilių žadama paduoti teisman.

Apskritai "Žiburio" filija Lukšiuose gyvuoja neperkaip: narių skaičius vis mažinasi ir pinigų visokiems dalykams plaukia vis mažyn ir mažyn. Buvo ketinama net uždaryti prieglaudą, bet šį kartą susilaikė.

Gr. Potockienė labai palaiko tuos pavargėlių namus savo duosnumu.

Prie "Žiburio" filijos Lukšiuose, be prieglaudos, yra kningynas, kurį parapijonai labai lanko. Žiemai prisiartinus, kad liuosesnis laikas kaimiečiams, žadama išrašyti naujų kningų.

Kun. Skinkio triūsu buvo įsteigta suaugusiems šventadienė mokykla, o taipgi tokia-pat mokykla ir mažiems, bet, kada tas darbštus kuningas liko iškeltas, pranyko šita mokykla, lyg rasa saulei užkilus. Pasigedo ir pasigailo šio darbininko susirinkimas....

Kad gerus sumanymus įvykinus, susirinkusieji nutarė prašyti centralinės valdybos atsiųst Lukšiuosna tam atsidavusius žmones padaryti čionykštės filijos naudai paskaitas. Tikimės, kad gyventojai tosna paskaitosna eis kaip skruzdės ant medaus.

("Šaltinis").

IŠ KUPRELIŠKIO, PANEVĖŽIO PAV.

Panevėžyje per ūkio parodą mūsų apielinkės audėjos išstatė savo audimus, siuvinius ir mezginius. Už mezginius gavo sidabro medalį, už senobinį rinkinį audimą dovanų 8 rub., už išsiūtą divoną 5 rub. ir už austą divoną sudėtinai Kupreliškio bažnyčiai pagyrimo raštą.

("Šaltinis").

IŠ RAUDONIO, KALVARIJOS PAV., SUVALKŲ GUB.

Birželio 5 d. perkūnas užtrenkė Maišimų kaimo tris žmones: ukininką Petrą Busilą, jo berną ir Kryžanauskutį. Jie visi trįs grėbė šieną, o užėjus lytui, susėdo už šieno kupetos ir visi vienu perkūno trenksmu liko užmušti. **Matęs.**

("Šaltinis").

IŠ PRIENŲ, MARIJAMPOLĖS PAV.

Nesenai Nemune prigėrė jaunikaitis ir mergina. Jie čaika plaukė per Nemuną, o čaika buvo skylėta, tai priėjo vandens ir čaika neišlaikė plaukiančiųjų.

("Šaltinis").

IŠ RAUDĖNŲ, ŠIAULIŲ PAVIETO.

Miestelis nedidelis. Yra apie 40 ūkininkų, bažnyčia, mokykla, aludė, trįs sankrovėlės ir vienas žydelis. Iš inteligentų yra tik 2 kuningai ir mokytoja-vokietaitė.

Laikraščių žmonės maža teskaito, kningelių dar mažiau. Anot žmonių: "Kam čia gadinti akis? kam čia bereikalo leisti piningus? kad pusbutelį už tuos piningus ištrauksi, tai bent vyras būsi".

Apie Raudėnų ir aplinkinių sodžių jaunuomenę nėra ko ir besakyti — girtuokliauja ir pešas. Šventadieniais užraudonavę nuo alaus, kaip vėžiai, vaikinai nešiojas geležines pirštines ir jieško progos pasipešti; paskui gi didžiuojasi savo narsumu.

Bažnyčia mūsų graži ir gražiai išpuošta. Choras gi labai silpnas. **R—s.**

("Šaltinis").

IŠ ŠATĖS, TELŠIŲ PAV.

Šatės yra Žemaitijos mažas miestelis. Jis susideda vos iš ketverto ūkininkų; žydų, rodos, vos tiktai vienas, bet ir tasai nuplikęs. Bažnyčia mūrinė, kuningų visados du. Kasmet Šatėse būna labai iškilmingi šv. Jono atlaidai. Kaip kitais metais, taip ir šiuosmet žmonių privažiavo iš visų pusių ir visokių luomų. Karčemos nors ir nėra, bet slaptų monopolių netrūksta. Pamaldoms per atlaidus vos pasibaigus, jau girtuoklių pribuvo kiek gana, o tuojau prasidėjo ir muštynės.

Muštynėsna pribuvo uredninkas ir žandaras. Peštukai puolėsi ant jų ir policistus labai primušė. Tada antstolis, pririnkęs sargybinių, suskubo peštukų gaudyti. Suėmė 7 žmones, kurie dabar sėdi antstolio šaltojoje. Kas jiems už tai bus—nežinia. **Alfonsas.**

("Šaltinis").

IŠ KYBARTŲ, VILKAVIŠKIO PAVIETO.

Glibinų kaime liepos 2 pasienio sargybos kareivis peršovė norėjusį pereitį sieną Lauckaimio J. Kučauską. Kulka perėjo per pilvą. Nelaimingasis atsikėlęs nubėgo dar kokias dvejas varsnas liki ūkininko Prapuolenio, kurio kieme puolė ir apalpo. Prapuolenis parvežė kuningą su V. Dievu, kuris išklausė nelaimingo išpažinties, paskui Kučauskas nuvežta Kybartų ligonbutin, kur ant rytojaus ir pasimirė. **J. K—kas.**

("Šaltinis").

IŠ PAŠVITINIO, ŠIAULIŲ PAVIETO.

Gegidžių okolicos Ona Krištanaitytė padėjo pas kun. Živatkauską keliasdešimtis rublių. Išgulėjo jie taip apie 6 metus be jokio nuošimčio. Štai nesenai pas tą kuningą atėjo kokia tai mergina, pavadino save O. K. sesers dukterimi ir pareikalavo iš kuningo 16 rub. Kuningas nepatyręs gerai ar ištikrųjų O. K. pavedė sesers dukterei paimti 16 rublių, davė tuos pinigus tai merginai. Dabar paaiškėjo, kad O. K. jokios sesers dukters nesiuntė.

Ar neverčiau jau sutaupytus piningus dėti į bankas ir į pačtos taupomąją kasą?

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ LIEPOJAUS.

Vielų pabrikas (Beker ir Co.) yra tai vienas iš didžiųjų Liepojaus pabrikų. Dirba jame geležį, plieną, šakes, visokios rųšies vinis, vielas (dratas) ir tt. Darbininkų dirba arti 2000 žmonių. Prieš streikų metus ir dar po streikų darbo budavo užtektinai, ir neblogai uždirbdavo, sulyginant su uždarbiais mažesniųjų Liepojaus pabrikų. Pastaruoju gi laiku, jau antri metai, darbas labai sumažėjo. Praeitais metais visas pabrikas nedirbo du mėnesiu, o šiemet vėl mažne visas nedirbo daugiau dviejų mėnesių. Ir dabar dar nėra gero dirbimo, nes vinių skyrius jau dvi sevaiti kaip dirba po trįs dienas per sevaitę. Tarp šio pabriko darbininkų nemažai yra lietuvių, bet lietuvybei dauguma jų jau žuvę, nes išvirtę į lenkus ir savo kalbą niekina. Tautiškai susipratusių beveik ir nėra, laikraščių labai mažai teskaito, nors kitas iš jų gerai uždirba ir pasiturinčiai gyvena.

("Rygos Garsas").

IŠ RĖTAVOS.

Ačiū mirusiam kuningaikščiui B. Oginskiui Rėtavas įgijo elektros apšvietimą, gi kuningaikštienė Oginskienė pertaisė savo lėšomis iš senos bažnyčios griuvėsių didelę salę vakarams ir k. d. Salėje telpa tūkstantis žmonių. Buvo jau čia ir keletas lievėtuvių vakarų, kuriais rupinosi daugiausiai p-lė Knabikaitė ir Dr. Cirtautas.

("Viltis").

IŠ ŠADUVOS, ŠIAULIŲ PAVIETO.

Šiuose metuose buvo pastatytas akmeninis kryžius ant kapo Juozapo ir Margaretos Kairevičių; bet dabar tas kryžius tapo pavogtas. Policistai suėmė 2 nužiurėtu ir gerai juos apdaužė. Bet pasirodė, kad tie žmonės nukentėjo nekaltai. Manoma, kad burliokai tą darbą padarė. Iki šiol dar pavogę kryžių tikri vagiliai nesusekti. **J. K.**

IŠ VARŠUVOS.

Čia norėta inkurti žmonių lavonų deginimo šalininkų draugiją. Bet vyriausybė neleido pasiremdama tuo, kad, anot daktarų įstatų, mirusieji reikią kasti žemėn.

("Viltis").

IŠ PRŪSŲ LIETUVOS.

Tilžėje liepos 10 dieną "Byrutės" draugija šventė Žalgirio o draug ir savo 25 metų sukaktuves. Buvo atvažiavę svečių iš Didžiosios Lietuvos, taipgi ir iš Amerikos. Dieną buvo prakalbos ir dainos Šiaulių darže, vakare-gi salėje buvo atlikta dviejų veiksmų melodrama "Birutė".

IŠ GLASGOWO, ŠKOTIJOJ.

Liepos 18 d. "Škotijos Šviesos Draugijos" Glasgowo kuopa parengė lietuvių vakarą — paminėjimui kovos ties Gruenwaldu. Taip bent skambėjo pakvietimai. Turėjo dar buti lietuviški šokiai ir skrajojanti krasa. Bet visai kitaip išėjo. Salė nusamdyta didelė; muzikantai taipgi buvo lietuviai. Todėl nekantriai laukiau vakaro. Pagaliaus ir tas pasirodė: muzikantai pradėjo visokias "polkas", "kadrilius", "valcus", "koketes", "mozurkas" ir tt. Lietuviškų nei čypt, turbūt nemokėjo. Kame-gi paminėjimas Gruenwaldo?

Antgalo 1 val. pasirodė kalbėtojas, vienas iš šviesiečių. Pradėjo kalbą apie svarbą apvaikščiojimo, toliau kalbėjo apie narsą lietuvių anuose laikuose, apie nedorumą kryžeivių. Bet susirinkę pakėlė triukšmą, riksmą, pasipylė keiksmai, šauksmai "cicilistai, lauk su savo pamokslais" ir tt. Tąsyk ir norintį išgirsti negalėjo klausyti ir kalbėtojas turėjo nustoti.

Tik vėliaus kalbėtojui prasišalinus ir muzikantams užgrajijus, triukšmas sumažėjo ir vakaras vėl sugrįžo į senąjį lietuviškumą. **A. Kriaučiunas.**

SENA BYLA.

Per paskutiniuosius kelerius metus įsisteigė Lietuvoje nemažą naujų gimnazijų, pasidarė patogesnės sanlygos įstoti į jas lietuviams; kas metai kelius kartus daugiau lietuvių, negu seniau, baigia universitetus, institutus. Viename Peterburgo universitete kelius kartus padidėjo paskutiniu metu lietuvių studentų skaičius. Rodos viskas krypo ton pusėn, kad mes ingytume daugiau inteligentų savo krašte. Tačiau apsidairę aplinkui, įsitikįsime, kad mūsų viltis beveik tuščia, aplinkui Lietuvoje matome apsigyvenusius kuone vienus dar aušrininkus ir varpininkus, kurių eilėje kelintą jauniklį inteligentą tesurasi. Kur gi visi kiti dingo ir tebedingsta musų šviesuoliai, Lietuvos duonele išauklėti, valstiečių vargdienių sunkiai uždirbtu skatiku į žmones išleisti? Jų pilna visuose Rosijos pasviečiuose, jie amžinai atatrūkę nuo to kelmo, iš kurio išaugo. Svetimame krašte įsigyvenę, vedę svetimos tautos žmonas auklėja tenai svetimas šeimynas, iš kurių visa kas gali išeiti, tik ne lietuviai. Vienų tų, amžino atminimo, mūsų inteligentų vaikai papildys rusų inteligentijos eiles, pristatys biurokratijai ištikimų valdininkų, kitų vaikai padidįs lenkų visuomenės viekus, gal bus miniatiuroje nauji Jagelaičiai. Taigi, ar yra ko džiaugties, kad lietuviai kas metai vis daugiau ir daugiau išleidžia jaunuomenės į augštesnius mokslus ir vis mažiau ir mažiau, palyginus su pirmykščiais metais, gauna atgal jos į savo kraštą? Čia nėra daug ko skaityti, nes aritmetika aiški: dešimtį išmokys, iš jų devynius atiduoda svetimiems ir tik vieną kokį sau teatsiima. Jei taip ir toliau bus, tai mūsų inteligentija ims mažėti senieji pasitrauks dirbę, o jų nebus kas pavaduoja. Ką padės raginus valstiečius mokyti savo vaikus, jai tie vaikai, ingiję mokslą, taip sakant, apsiplunksnavę, išskris svetiman kraštan ir ten sau visam gyvenimui susisuks lizdus.

Bent tuo tarpu iš tų pabėgėlių lietuviams jokios naudos nėra. Tik pagalvokime! Per trisdešimtis metų valstiečių luomas davė bent trįs tūkstančius įvairių laipsnių inteligentų, iš kurių savo krašte paliko pora kokių šimtų. Kiekvieną iš jų leido tėvai mokslan, atitraukdami gardesnį kasnelį nuo savo burnos, kad tik jų mylimieji vaikeliai būtų šviesųs ir laimingi, kad jie tapę žmonėmis neužmirštų nei savo giminių nei savo krašto. Bet padėtą jų moklui skatiką tik kelintas pilnai teatsilygina, dažniausia nutrūksta visi ryšiai ir su tėvais ir su giminėmis. Tik šaltas šiaurės vėjas paskui atpučia vieną kartą per metus ar per kelerius kokį laišką šaltais keliais žodžiais iš laimingųjų vaikelių į tėvus ar į pažįstamus.

Ne kiek iš tų sočių inteligentų, gyvenančių toli nuo užauklėjusio juos krašto, ir dirbančiai mūsų visuomenei. Sumanome kokį tautos darbą, reikalingi esame pinigų tam darbui įvykinti, — ne ką tesulaukiame iš suburžuazėjusių Rosijos inteligentų. Visi žinome, kad jų nemaža yra Peterburge, Maskvoje ir kituose didesniuose Rosijos miestuose; kiti iš jų net turtingai gyvena, bet jų aukų ant tautos aukuro kaip ir nematome. Gal pasenę, kaip kitą kartą tenka išgirsti, parvažiuosią Lietuvos žemelėn mirtų. Gal ir susilauksime jų atvažiuojant su pačiomis rusėmis ar lenkėmis: su internacijonalinėmis šeimynomis, nei žodžio lietuviškai nesuprantančiomis. Bet kas mums iš to?

Daugelis, žinoma, kad ir norėtų apsigyventi Lietuvoje, bet negali. Tokie žmonės palaiko ryšius su Lietuva ir progai pasitaikius tikrai sugrįš iš svetur ir nebus mums žuvę. Kartas nuo karto skaitome laikraščiuose jų aukas vienam ar kitam tautos tikslui matome iš jų korespondencijų, kad jie tebemano nors ir negyvena drauge su lietuviais. Bet tokių inteligentų skaičius nedidelis; daugumas, kiek žinome, gyvena taip sau; liuoso laiko turėdami vaikščioja į klubus, kortuoja, žodžiu sakant, gyvena pilnu kultūros gyvenimu, kokį duoda šio meto buržuazija, su visomis lepinančiomis intaisomis.

Įsenėjusių pabėgėlių inteligentų mes nebesusilauksime grįštant savo kraštan; galima juos išmesti iš savo surašo, nes tai moritūri (mirtini). Visa viltis jaunuomenėje, naujoje kartoje. Iš jos dauguma be idealų; kol dar mokosi, kol dar tebelanko augštąsias mokyklas, tai dar nors pirmeivybės obalsius vaiko, pašūkauja, bet baigusi ta dauguma jaunuomenės gal taip dings, kaip yra dingusi senoji karta. Mažumoje gi studentų vis dėlto turime idealistų, bent svajojančių savo krašte apsigyventi.

Kiti jaunikaičiai teisinasi Lietuvoje nesą vietų jiems pabaigus mokslą, tad kaip gi, sako, nebėgus dėl duonos svetiman kraštan. Tai ne tiesa! Ir tie, kurie seniau apsigyvenę yra Lietuvoje, ne geresnėmis sanlygomis ėjo mokslus, kaip jųs dabar einate, ir jų vietos nelaukė, reikėjo patiems ir vietų ir darbo susijieškoti, o dėlto, žiūrėkite, gyvena ir badu nemiršta. Visų-pirma reikia norėti dirbti, tai bus ir vieta, bus ir darbo. Pirmučiausia gi pravartu išanksto susiprasti su ta mintimi, kad reikia gyventi Lietuvoje, kad tai kiekvieno lietuvio inteligento pareiga yra; tuomet visiškai nesunku bus apsigyventi ir jokio didvyriškumo nereiks.

Kas gi būtų, sakysime, jai ši trečioji dūma, sumanius Puriškevičiui, pravestų įstatymą kad nei vienam katalikui neduotų Rosijos gubernijose vietų. Juk nieko neatsitiktų; tikrai mūsų inteligentai, vietų jieškotojai, pasiskubintų susirasti vietas Lietuvoje. Žydams niekur vyriausybė vietų neduoda, o jie vis dėlto jas turi.

Ne! Studentams reikia daugiau idealizmo. Ne pro šalį būtų, kad kiekviename universitete, kiekvienoje mokykloje studentai darytų draugijas pasižadėjusių, ar žūt ar būt, baigus mokslą apsigyventi Lietuvoje. Kol to nebus visi jų demokratizmo obalsiai bus tušti šuviai į orą.

Antrą vėl tai, kad "Žiburėlio" ir "Motynėlės" draugijos tešelptų tuos studentus, kurie tvirtai prižada išėję mokslus grįžti savo kraštan.

Svarbiausia, kad pati moksleivių jaunuomenė imtų šį klausimą svarstyti. **A. Sm.**

("Viltis").

IŠ AMERIKOS.

PAŠOVĖ NEW YORKO MAJORĄ.

Tik ką gauta žinia, jog New Yorko miesto majoras Gaynor tapo pašautas. Majoras nugabenta ligonbutin. Vargiai bepagysiąs. Pašovęs kaszinkoks airys. Gaynor buvo vienas įžymesnių demokratų partijos veikėjas.

GUBERNATORIAUS REIKALAVIMAS.

Austin, Tex. Valstijos gubernatorius Campbell teisdarių butui padavė reikalavimą, kad butų užgirtos naujos teisės, kurios uždraustų laikyti saliuną arba kitokią su svaiginančiais gėrimais įstaigą arčiau kaip 10 mylių nuo mokyklų. Jaigu reikalavimas bus išpildytas, niekur miestuose negalės but saliunų.

JAUNIAUSIAS KONSULIS.

Prezidentas Taft paskyrė į Port d'Ankres, 15 mylių nuo Morokko, konsuliaus pagelbininku 19 metų vaikiną Erhan Allen Weinburga. Alga jo bus 2000 dol. Bus tai, turbut, jauniausias konsulius, arba bent konsuliaus pareigas pildantis vaikinas visame pasaulyj.

IŠRINKO VEŽĖJĄ, NE MILIJONIERIŲ.

Menshasset, L. I. Čia buvo mokyklų užveizdos rinkimai. Kandidatais buvo milijonierius Stephan A. Mason ir vežėjas milijonieriaus Whitneyo, Williams Warren. Rinkimuose vienok vežėjas pergalėjo milijonierių, kadangi jis turi 8 vaikus, tai jam pagerinimas lavinimo įstaigų turi labiau rupėti negu bevaikiui.

KIEK IŠMOKĖTA DIVIDENDO SUV. VALST.

Pereitais metais Suv. Am. Valstijose išviso išmokėta dividendo $395.000.000, daugiau $30-000.000, negu užpereitais. Daugiausia išmokėjo Standard Oil — $39.335.353 ir United States Steel — $39.206.996.

MIESTAI AUGA.

Washington, D. C. Iš paskutinio gyventojų suskaitymo Amerikoj pasirodė, jog per 10 metų, iš mažų miestelių net 60 sulaukė 25.000 ir daugiau gyventojų. Miestas Jersey City turi dabar 267.779 gyv.

SKAITLIUS GYVENTOJŲ ANT SALOS PORTO RICO.

Laike paskutinio gyventojų suskaitymo ant paveržtos po paskutiniam karui nuo Ispanijos salos Porto Rico buvo 1.118.612 gyventojų. Didžiausias miestas ant tos salos yra San Juan; jis turi 48.713 gyventojų.

RHODE ISLANDO IR OKLAHOMOS GYVENTOJAI.

Laike paskutinio visuotino Amerikoj gyventojų suskaitymo. valstijoj Rhode Island buvo 542.674 gyv., arba 26,6% daugiau negu buvo dešimts metų atgal. Oklahomoj dabar rasta 1.651.951, arba 169% daugiau.

NEGRŲ ŽŪDYMAS.

Palestine, Tex. Dideliose baltųjų su negrais muštynėse užmušta 21 negras ir 4 baltiejie. Muštysės iškilo, kuomet baltasai, susibaręs su juoduoju, užmušė jį. Išgirdę apie šį atsitikimą, ir baltieji ir negrai griebėsi ginklų ir bėgo atsitikimo vieton. Čia-gi ir įvyko didelis kraujo praliejimas — bene didžiausias paskutiniuose metuose. Daugybė negrų apleidžia Palestine, gelbėdami savo gyvastį.

Beltone, Tex. Tūlas jaunas negras Gentry anksti ryto bandė įeiti į tulos našlės butą, bet našlė neįsileido, o jos duktė iššovė į negrą iš revolverio. Keliomis valandomis vėliaus minia, susigavus aną negrą, jį nušovė ir jo kūną iškaneveikė.

PAVOGĖ DŽIOVOS BAKTERIJAS.

Tapeka, Kans. Nuo pačto prapuolė 13 stiklinių su džiovos bakterijoms, kurios buvo siunčiamos Dr. Sarah. Rado jas atkimštas šalygatvyj. Bakterijų jose buvusių pakako išnaikinimui visų miesto gyventojų, bet kad stiklinės buvo ant saulės, tai jos spindulėiai bakterijas užmušė.

PAVOJINGAS DARBAS.

Bradford, Pa. Maišant nitroglyceriną dirbtuvėj Dipont Powder Co., expliodavo maišoma medega. Expliozijos darbininka John Sloan likosi į dulkes sudraskytas. Toj vietoj, kur buvo trioba, žemėj yra tik išnešta gili duobė.

SUIMTI.

New York. Likosi suimti septyni direktoriai, United Wireless Telegraph Co. Jie apskusti už pasinaudojimo iš pačto prigavingiems mieriams ir už sukalbį su prigavingais mieriais. Kompanijos direktorius pastatytas po kaucija 25.000 dol.

APSIRIKĘ AUKSO JIEŠKOTOJAI.

Į naujus aukso laukus Britiškoj Kolumbioj išplaukė daug aukso jieškotojų, tikėdamiesi greitai pralobti. Tuom tarpu, pofesorius Brook, pagarsino, jog atsiųstos iš tų aukso laukų prabos susideda iš perito, kuriame labai mažai aukso yra, jis negali nei darbo apmokėti.

SUŠALO PRIE 105 ŠILUMOS.

El Paso, Tex. Vienas vežantis ledą mexikonas, pailsęs, užsimanė ant savo vežimo užmigti. ledas buvo audimu uždengtas. Vežėjas, norėdamas nuo karščio pasislėpti, palindo po audimu ir užmigo. Ant rytojaus rado jį sušalusį, nors oro temperatura buva 105°.

IŠMUŠĖ VISĄ ŠEIMYNĄ.

Santa Rosa, Cal. Namuose gyvulių augintojo Enocho Kendal, policija pelenuose rado dar ne su visai sudegusius kaulus trijų žmonių. Kaulai tie yra, be abejonės paties Kendalio, jo pačios ir sunaus. Mano, kad visa tą šeimyną nužudė japoniečiai, nes vienas netoli gyvenantis japonietis nuo Kendalu gavo į kailį, tai užtai jis atkeršijo.

NEGRĄ BULVIŲ KARALIUS.

Edwardsville, Kans. Sitose aplinkinėse [illegible] James B. Gr[illegible] Jis vienais metais užaugino 21.500 bušelių bulvių, arba 12.000 bušelių daugiau negu koks kitas farmeris ne tik Amerikoj, bet ant viso žemės paviršiaus.

EXPLIODAVO KIAUŠINIS.

Findlay, Ohio. Tūla N. Reipie virė pusriačiams kiaušinį; bevirdamas kiaušinis sprogo ir taip smarkiai, kad nudegino moterei veidą ir rankas. Dėlko toks sprogimas pasidarė, nežinia.

PATS NUSIŽUDĖ.

Ridgeway, Va. Nesenai buvo pranešta, jog čionykštis miesto majoras Bousman dinamito bomba likosi užmuštas. Dabar vienok pasirodo, jog jis pats nusižudė, degančiu cigaru uždegęs dinamito patroną. Mat jis turėjo daug skolų, o nusižudydamas norėjo šeimynai palikti pinigus iš gyvasties asekuracijos draugijos.

JAUNAS SAUŽUDYS.

Kalamazoo, Mich. Nusižudė čia savo tėvų namuose 11 metų sūnus šerifo pagelbininko Thayers. Vaikas mat nenorėjo muzikos mokytiesi, už tai jį tėvas pasiuntė į savo kambarį. Čia vaikas sau galą pasidarė.

PER DAUG VARLIŲ.

Greelon, Cal. Čia tiek prisiveisė varlių, kad ant gatvių negalima nuo jų išsilenkti, praeiviai ant jų užmina, todėl girdėti vien jų čypimas, o naktimis jų kurkimas neduoda žmonėms miegoti. Visoki bandymai varles išnaikyti buvo be pasekmių. Gal tai Dievo bausmė, kaip buvo Egypte Maižio laikuose!

MOTINA NUSKANDINO SAVO 4 VAIKUS.

Antioch, Cal. Tūla J. Mello vieną paskui kitą nuskandino upėje savo ketverta vaikų. Palikusi negyvus kūnelius namie, ji nuėjo policijon ir pareikalavo, kad jį areštuotų. Ji išėjo iš proto. Vyresnysai vaikas buvo 4 metų.

NELAIMĖS.

Denown, Tex. Užgimus gaisrui pompų stacijoj Texas Pacifik geležkelio Shermane, expliodavo gazolinos rezervoaras. Expliozijos 20 ypatų tapo sužeistų.

Johston, Pa. Sudegė elektriškų žiburių įtaisos Cressone. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150,000 dol.

Middletown, N. Y. Iššoko iš vėžių netoli nuo čia Erie geležkelio traukinys. Prie to 3 traukinio tarnai tapo užmušti.

Scranton, Pa. Netoli nuo čia iššoko iš vėžių Delaware Lackawana & Western geležkelio prekių traukinys ir susidaužė. 37 vežimai užsidegė. Prie to du geležkelio tarnai tapo užmušti.

Vancouver, Wash. Traukinys Spokane, Portland & Seatlle geležkelio užbėgo ant rankinio vežimo, kuriame buvo vengrai kelią taisanti darbininkai. Penki darbininkai tapo užmušti, o daug jų sužeista.

Jamaica, L. I. Sudegė čia beturčių nakvynės namai. Sudegė prie to septyni žmonės — penki vyrai ir dvi moterįs.

Granite City, Ill. Javų krautuvėse "Corn Pradücts Refining Co." expliodavo dulkės. Expliozijos du negrai likosi užmušti, o septyni sunkiai sužeisti. Tarp sužeistų yra ir mirtinai sužeisti.

Birmingham, Ala. Netoli nuo čia, geležkelio lokomotyva užbėgo ant automobilio ir jį sudaužė. Chaffeurs ir viena mergina tapo ant vietos užmušta, o 9 ypatos sunkiai sužeistos.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Kansas City, Mo.** Angliakasiai pietvakarinių kasyklų patraukė tarybas su kasyklų savininkais ir streikuoja toliau.

¶ **Columbus, O.** Per tarpininkystę gubernatoriaus pranešta streikuojantiems gatvinių karų tarnams, jog kompanija sutinka išpildyti kitus jų reikalavimus apart pripažinimo unijos. Tarnaujanti vienok atsakė, kad ant tokių išlygų niekada nesutiks.

¶ **Greensburg, Pa.** Streikuoja čia angliakasiai. Palaikymui tvarkos sutraukta 400 šerifo pagelbininkų ir 90 konstabelių.

¶ **Grinsburg, Pa.** Perdėtiniai minkštųjų anglių kasyklų darbininkų organizacijų atviru laišku atsišaukė prie buvusio prezidento Roosevelto kviesdami jį atkakti ištirti sanlygas distrikte, kur yra darbininkų streikai.

¶ **Danville, Ind.** Teisėjas Francis W. Wright uždraudė Illinojaus anglių kasyklų organizacijos viršininkams stabdyti darbus kasyklose O'Gara Coal Co Saline. Minėta kompanija dirba keturiose kasyklose.

¶ **New York.** Iš naujo sustreikavo čia 15.000 darbininkų 300 drabužių dirbtuvių, tame 6000 nekterų. Jie reikalauja 53 val. darbo sevaitėj ir didesnių algų. Manoma, kad prie streiko prisidės daugiau darbininkų.

¶ **Columbus, O.** Čia dar vis streikuoja tarnaujanti ant gatvių karų. Kadangi streikieriai užsilaiko ramiai, tai manoma sutrauktąją miliciją namon sugrąžinti. Miesto majoras norėjo priimti 1400 specijališkų policistų ištraukus milicijai, bet atsišaukė norinčių tarnauti vos 100.

¶ Pereitą sevaitę Juigtiniuose Valsčiuose buvo 166 nusibankrutinimai, arba 32 mažiau negu užpereitą.

¶ **Columbus, Ohio.** Atsiųsti čia suvaldyti streikuojančius gatvių karų tarnus kareiviai, tarp savęs, sušelpimui streikierių, surinko 500 dol.

¶ **Birmingham, Ala.** Darbai čionykščiose liejyklose ir plieno dirbtuvėse eina vidutiniškai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ NEW YORK, N. Y.

New Yorko arcivyskupas Farley, liepos 24 d. 1910 m., ėmė dalyvumą lenkų Žalgirio apvaikščiojime ir savo prakalboj garbino pergalėtojus; patsai popiežius iš Rymo per savo delegatą atsiuntė telegramą, palaiminančią sukaktuvių kėlėjus. Ir taip daro tie, kurie 500 metų atgal laimino jų žudytojus.

Bet kuningai ne visi veidmainiai. Kada Philadelphios lietuviai surengė apvaikščiojimą Gruenwaldo pergalės, tad kuningas Antanas Milukas, laikydamas kryžeivių pusę kaip ir senųjų laikų šventi tėvai, stengėsi sulaikyti apvaikščiojimą sukaktuvių, Dr. J. Šliupą prieš miesto valdžią perstatė anarchistu.

Nors kuningo Miluko darbas bjaurus, bet jis pasirodo neveidmainingu, pasirodo tikru kryžeiviu. Tą lietuviams reiktų visada atminti.

A. Žemaitis.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

24 liepos atsibuvo apvaikščiojimas sukaktuvių kovos ties Žalgiriu. Dalyvavo apvaikščiojime visos draugijos, lygiai tautiškos kaip ir bažtnytinės. Paroda ėjo svarbiausiomis miesto gatvėmis, susidėjo ji iš trijų divizijų ir 3 benų.

Pirmojoj divizijoj buvo raitelių arti 40, baltuose drabužiuose su mėlynais apsiuvimais; paskui jojo D. L. K. Vytautas su dviem generolais. Kun. Vytautą perstatė p. V. Nikšas, o generolus pp. Jonas Kriščiunas ir Jonas Teiberys. Paskui važiavo didelis (net 40 pėdų ilgio) vežimas pakinkytas šešiais baltais arkliais; prišakinėj vežimo dalyj buvo sostas, ant kurio sėdėjo Lietuvos karalius Mindaugis (perstatė p. Puktelis) su 6 lydovais aprėdytais meškų kailiais; vežime buvo mindaugio moteris (perstatė Jieva Grigaičiutė) su savo tarnaite. Benas šv. Petro ir Povilo draugijos ir šv. Petro ir Povilo draugija.

Antra divizija susidėjo iš beno šv. Jurgio draugijos ir šv. Jurgio draugija, šv. Juozapo draugija ir bažnytinis choras, kuris važiavo vežime.

Trečią diviziją tvėrė, benas Lietuvos Sūnų ir Lietuvos Sūnų draugija. Vežimas mergaičių parapijinės mokyklos. Apie 40 karietų sekė parodą; buvo ir miesto majoras Ellis automobiliuje.

Paroda sugryžo atgal ant parapijinio loto, kur buvo prakalbos su dainoms. Susirinkimą atidarė kun. V. Matulaitis ir kalbėti perstatė miesto majorą, kuris labai išgyrė lietuvius ir lietuviškas seseris-vinuoles mokytojas, nes lietuviai, turėdami savo parapijinę mokyklą, nesinaudoja publiška. Ant galo pasakė, kad jam linksmu buti apvaikščiojime ir kad ta paroda, tai viena iš puikiausių Grand Rapidse.

Dainuota daina "Giria šlamščia užia" bažnytinio choro po vadovyste V. Staševičiaus. Kun. Serafinas iš Kensingtono savo trumpoj kalboj aiškino istoriją kovos ties Žalgiriu; ragino rengti instaigas, kurios užsimtų išpirkimu dvarų Lietuvoje ir pardavinėjimu jų žemės lietuviams bežemiams; ragino tėvus ir motinas vaikus auginti dorai; mokinti lietuviškos kalbos ir neleisti ištautėti. Parapijinės mokyklos mergaitės padainavo "Kur banguoja Nemunėlis". Toliau kalbėjo p. Kemble, valstijos atstovas angliškai. Jis sakė, kad lenkai nieko negalėjo nuveikti be pagalbos lietuvių, visi didvyriai vadovai Lenkijos buvę lietuviai, ką ir anglų tyrinėtojai patvirtina, tik lenkai juos sau prisisavinę. Jis taipgi pagyrė tokią parodą. Bažnytinis choras padainavo "Kur bėga Šešupė". Po to p. Elijošius iš Chicagos kalbėjo.

Jis daug norėjo pasakyt, bet nieko nepasakė. Pirmiausia jis išgyrė pats save, kad su augštu cilinderiu važinėjo automobiliuje po visa Ameriką, jog gyrė prezidentui (kokiam nepasakė) lietuvius, buk lietuviai yra geri. Toliau sakė, buk lietuviai negali buti gerais tautiečiais, jai nėra gerais katalikais ir privedė pasaką apie žmogu, kuris laukė kuningo su šventu sakramentu, o gavęs sakramentą, išnyko.

Ant galo pasigyrė, kad jis yra kokiu ten bosu Chicagoje ir daug Valparaiso studentų atsina pas jį prašyti darbo, bet jis jiems darbo neduodąs, nes jie esą visi socijalistai ir bedieviai, plėšikais, tokie, kaip buvo Lietuvoje 1905 metuose.

Dar kalbėjo kun. Matulaitis apie nusisekimą to apvaikščiojimo. Jis pasakė, kad svetimtaučiai labai giria apvaikščiojimą, bet kad jie žinotų, kiek vargo ir triukšmo buvo, pakol tą apvaikščiojimą surengė, tai jie negirtų.

Bet tuo vargintoju ir triukšmo kelėju buvo pats kun. Matulaitis. Jis norėjo, kad jo norus visi pildytų, bet žmonės nesidavė. Apvaikščiojimą jis norėjo padaryti sykiu su lenkais, bet lietuviai pasipriešino ir apvaikščiojo vieni; norėjo panaikinti ir istorišką vežimą, bet ir tas nenusidavė. Ant galo apgarsino laikraščiuose, kad važiuos lenkų karalius su savo motere. Lietuviai jo programui nepritarė, reikėjo išnaujo garsinti ir taisyti sugadintą darbą.

Apvaikščiojimas užsibaigė hymnu "Lietuva tėvynė mūsų", kurį padainavo bažnytinis choras.

Namai, kuriuose gyvena lietuviai, buvo papuošti tautiškomis ir amerikoniškomis vėluvomis.

Jonas Danta.

IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

Liepos 10 d. čionaitinės lietuviškos draugijos parengė apvaikščiojimą atminimui 500 metų sukaktuvių pergalėjimo vokiečių ties Žalgiriu. Dėl didelio karščio negalima buvo daryt parodos.

Maišytas choras, iš 14 ypatų po vadovyste J. Šilingio sudainavo "Sugrįžk sunau suklydusis", "Vilija", "Birutė" ir "Labanaktį". Vietinis klebonas kun. J. A. Gadeikis aiškino reikšmę mušio ties Žalgiriu. S. Jocis kalbėjo, kaip pradėjo apsigyvent čia lietuviai. Dekliamavo A. Tumošukas iš Collinsville, Ill. "O užia, švilpia blogas oras" ir "Yra šalis, kur upės teka" (Vaičaičio). P. Simanauckienė dekliamavo eiles "Karžygis". Petraukose lietuviška muzikė grajino lietuviškus maršus, o pora jaunų mergaičių sudainavo duetą "Vilija".

Žmonių buvo arti 1.500, kaip vietinių taip ir iš aplinkinių miestų: St. Louis, Mo., Collinsvillles, Ill., Mervilles, Ill. ir kitų. **Kas kits, bet ne aš.**

IŠ LOWELL, MASS.

Lietuvių yra čia apie 900. Yra 3 lietuviškos vyrų draugijos: D. L. K. Algirdo, D. L. K. Vytauto ir šv. Juozapo ir viena moterų — Aušros Vartų draugija.

Lietuviai turi čia savo bažnyčią; klebonu yra kun. Urbanavičia. Vaidų parapijoj nėra, tik bažnyčia dar skolų neišmokėjo, skolos dar yra ketvirta dalis (ar ketvirta dalis bažnyčios vertės, ar liko tik ketvirta skolos dalis, o trįs išmokėtos? Kaip tą reikia suprasti? Red.). Lietuviai turi jau nusipirkę lotų naujai bažnyčiai, bet kada ją pradės statyti, nežinia.

Čia gyvena daug vilniškių lietuvių nuo Trakų; juos kiti vadina "gudais". Tie elgiasi ne pergražiausiai: trankosi po saliunus, tankiai susipeša, o už tai, žinoma, policistai veda areštan, iš kur reikia išsipirkti. Ir išeina žmogus su tuščiu kišeniu. Vilniškiai raštų skaityti nemėgsta, per tai ir apšvietimu stovi žemiau už kitų kraštų lietuvius.

A. Kralikauskas.

IŠ ELIZABETH, N. Y.

Lietuvių yra čia ne mažas burelis, kurie dirba švariose dirbtuvėse. Tarp jų yra ir pasiturinčių: čia yra apie du šimtai lietuvių turinčių savo namus; turtingiausias bus, turbut, bankierius Makauskas. Netruksta ir lietuviškų draugijų.

Dabar statoma čia nauja lietuviška bažnyčia. Kuningas Žindžius ragina draugijas tam tikslui dėti pinigus. Visos draugijos sutiko, išėmus šv. Juozapo draugijos, kuri, vietoj duoti pi

ningus kuningui, nori įtaisyti altorių savo patrono naujoj bažnyčioj; tam reiks apie 600 dol.

Klebonas liepos 6 d. bažnyčios reikalams parengė pasivažinėjimą ant vandens ir įsakė, kad visi eitų, kad neitų dirbti, o jai kas eis dirbti, tai, kad tos dienos uždarbį atiduotų bažnyčiai. Bet prievarta mažai gelbėjo, mažai žmonių piknikan važiavo, todėl ir pelno buvo nedaug, nedaug buvo ir tokių, kurie savo dienos uždarbį klebonui atidavė. **Marijonos Sūnus.**

IŠ PORTLAND, OREGON.

Darbai čia eina labai gerai, kas nori dirba.

Yra 2 lietuviški saliunai. Miestas turi 200.000 gyventojų, visokių darbų yra daugiausiai giriose. Moka nuo $2.50 iki 3.50 dol. už dienos darbą. Kadangi darbai eina gerai, tai žmonelių pilni kišeniai piningų.

Lietuvių yra keliolikas tuzinų. Daug žmonių važiuoja ir perka žemę. Žemė Oregone labai gera, bet brangi. Toliaus nuo Portlando dar galima gauti akerį už 25 dol., geros žemės, o apie kalnus už 16 dol. 160 akrų. Ten nedirbama žemė ir visur didelės girios. Jai butų 100 arba 200 šeimynų, tai galima butų lietuvišką kolioniją įkurt. Nuo kompanijų galima dar pigiau gauti žemės. Medžiai dideli 18 pėdų storio.

F. Domeika,
53 Freemont st.,
Portland, Oregon.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ

Išėjusiame 4-me "Aušrinės" numeryje tarp daugelio kitų straipsnių ir straipsnelių yra tilpęs A. Bulotos straipsnys, aiškinąs, kokių augštojo mokslo šakų reikalingiausia imties mūsų moksleiviams. A. Bulota, žinoma, pripažysta visas už reikalingas. Tačiaus, anot jo, labjausia lietuviams reigalingi esą daktarai ir juristai, ir todėl baigę gimnazijas jaunikaičiai "testojie — sako — į mediciną, o ypač į jurisprudenciją".

Šitie p. A. Bulotos išvedimai patvirtina tik tai, kas jau yra: iki šiol lietuviai studentai — jaigu ne medikai tai juristai; ypač juristų daug, rasi ir perdaug. Peterburge, leiskim, iš visų lietuvių studentų — juristų bene 70 nuošimtis. Lietuvoje, žinoma, reikalingi advokatai: lietuviai pratę bylinėties. Bet kad butų reikalingas toks didelis advokatų nuošimtis — abejotina. Šalis, kurioje privisę advokatų, tankiausia esti nelaiminga šalis.

* * *

Dorpato lietuviai studentai sumanė paleisti tarp studentų lietuvių anketą su įvairiausiais klausimais. Jų anketos projektas tilpęs "Aušrinės" N. 4. Klausimai paskirstyti į: įžengiamuosius, apie medžiaginį padėjimą, apie lavinimos, politiškas pažiūras, tautiškas pažiūras ir apie dorą ir sveikatą. — Daugumas išdėtųjų klausimų labai jau "studentiški" ir visai neparodo didesnės inteligencijos tų, kurie juos išdėjo. Štai keli charakteriniai klausimai:

"ar jauti T. pašaukimą prie išrinktosios mokslo šakos; jai ne, tai kodėl".

"ar prisilaikai T. kokiosnors filosofijos: a) monizmo, b) dualizmo, c) materializmo, ar kitų"....

"ar mainei T. politikos pažiūras ir kiek kartų".

"ar stovi T. už vyrų ir moterų tiesų sulyginimą".

"ką augščiau statai: ar poeziją, ar prozą".

"ar turi išsidirbęs kokius nors doros principus"....

"ar vartoji T. alkoholinius geralus: a) ne, b) po truputį, c) daug".

"ar neturi lyties susinešimų (iš šalies); jai turi, tai nuo kurio laiko ir ar dažnai".

"ar nesergi kokia-nors Veneros liga; gal sirgai — kiek sykių ir kokiomis".

"koksai T. gyvenimao devizas".

Šitokių klausimų akyvaizdoj nestebėtina jau būtų išgirdus klausiant ir apie tai: kokios merginos daugiaus patinka — baltplaukės ar juodplaukės, jaigu juodplaukės, tai kodėl ne baltplaukės; kokios merginos daugiaus judina širdį — lietuvės ar kitatautės; kaip T. žiūri į laisvąją meilę; ar rūkai papirosus, po kiek į dieną, kokius labjaus mėgsti ir tt., ir tt. — Negalima nepastebėti ir tai, kad anketa, būdama gana vaikiška ir iš dalies begėdiška, didžiai dvokia dar-gi ir rusiškumu.

* * *

"Aušrinės" straipsnyje "Kalbos dalykai" pastebima didelė rusiškoji intekmė į lietuvių inteligentų kalbą; paduodama tokie jų kalbos pavyzdžiai:

"Jis gali jį pereščegoliat".

"Aš padarysiu tau ustupka".

"Kaip siųst? ar pod banderolju, ar ne; ir ar zakaznym ili prosto".

"Męs apsigyvenom ant naujo buto ir tt...."

Tačiaus šitokios kalbos pavyzdžiu gali buti ir daugumas pačios "Aušrinės" straipsnių. — Ypač straipsniuose su parašu **St. Š.** galvojama ištisai rūsiškai ir tie galvojimai tiek nevykusiai verčiama lietuvių kalbon, kad, pristigus kur lietuviškojo žodžio, be jokios gėdos dedama rusiškasai ir dar-gi originalinėmis rusų raidėmis; beto daugelis visiems lietuviams suprantamų lietuviškųjų žodžių paaiškinama tik rusiškai, ne kitaip. Pavyzdžiui: "Iš pirmosios eilės jau aiškus viso fragmento tonas — otrivisty". Tulas dalykas esąs "splošnaja logičeskaja peredieržka", (ir rusai gėdžiasi rimtoje kalboje tokius nesąmoningus sakinius vartoti), "būtinas — nieobchodimy" ir d. k. Taip dalykams einant toliaus, galėsime sulaukti "Aušrinę" spaudintą perpus rusiškai ir šitokiu būdu įvyks rusifikatorių geidimai. —

* * *

Laikraščiuose tilpo žinios, jog Scrantono lietuviai laimėjo bylą su vyskupu ir Scrantono lietuvių bažnyčia nebėsant vyskupo rankose.

Apie šį dalyką "Draugas" duoda štai kokį išaiškinimą:

"Jaigu žmonės nori, kad bažnyčia būtų atidaryta, tai turi prisitaikyti prie katalikų bažnyčios įstatymų (būtent, pavesti bažnyčią ir vėl vyskupo globai). Jaigu to nepadarys, tai bažnyčia pasiliks uždaryta ir tolesniam laikui. Joks kuningas į bažnyčią negali įeiti be vyskupo žinos ir leidimo".

"Jaigu didesnė parapijiečių dalis nenorės klausyti bažnyčios įstatymų, tai pasirodys, jog yra nustoję būti katalikais, ir **vyskupas paliks bažnyčią uždarytą po senovei, nes juk negali atiduoti katalikų nuosavybės ne-katalikams".**

Taigi pasirodo sunku katalikams bylinėties su vyskupais už savo nuosavybę — savo (ne vyskupo) piningais pastatytą bažnyčią. Jaigu ir įstatymai pripažysta parapijonams tiesą, tai vyskupai katalikus nebepripažysta katalikais, ir jau vyskupų viršus.

* * *

"Draugas", apgindamas nuo užsipuldinėjimų pagarsėjusį Amerikoje "Tėvą Kazimierą", sako, kad jisai "kaip važinėjo, taip važinės su misija po lietuvių kolonijas, kaip vertė atšalėlius ir netikėlius atgal prie bažnyčios ir tikėjimo, taip ir vers". Bet kitame katalikų laikraštyje "Žvaigždėje" randame žinią, jog "Tėvas Kazimieras" greitu laiku apleidžiąs Ameriką, iškeliaująs Europon. Kam dabar tikėt? Greičiau "Žvaigždei": joje padėta ir paskutiniųjų misijų data: 6 rugpjučio, Philadelphijoj.

FILOZOFO NEBUVĖLIO GUDRYBĖS.

Kuomet nieko neturima apie dalyką pasakyti, sakoma: "tai didžiausias dalykas".

Kaip netepti ratai girgžda ir trata, taip ir žmogus be aliejaus galvoj didžiausią triukšmą kelia.

Civiliško karo šmėkla.

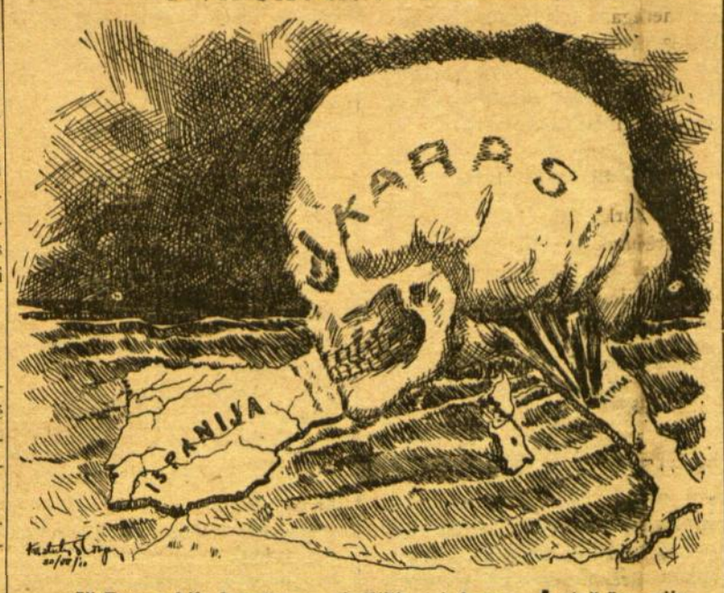

Iš Rymo kįla buntas — civiliškasai karas — prieš Ispanija, kurios valdžia suvaržė katalikų kuningijos sauvalią. (Žiurėk politiškose žiniose straipsnį „Pirinejų pussalis").

Mūsų seneliai sudėjo priežodį: "devyni amatai — dešimtas badas". Bet šioj gadynėj yra žmonių, kurie, nei vieno amato nežinodami, už visų griebias ir bado nei kiek nekenčia.

Vosokie naujųjų "izmų" tverėjai, visokie galvų žmonėms sukėjai ir monininkai padaro gerus piningus.

Jaigu Kudirka būtų gavęs už savo raštus tiek piningų, kiek išeikvota jų išleidimui, jis gal būtų gyvenęs iki šiol....

Talentas, kaip auksas, yra retai iškasamas dalykas.

Daugelį dalykų žmonės skaito vertingais tik tąsyk, jaigu ant jų yra plomba. Visokių esti plombų. Dabartiniu laiku yra madoj plomba su užrašu "mokslas". Tos-gi mados dėlei ir visai nemoksliški dalykai: politika ir diplomatija ant visų savo galų užsirašė žodį "mokslas".

Nieko nepadarysi, reikia atleisti tam, kurs daro blogai, to nežinodamas, bet juk kas nors reikia tam daryti, kas daro blogai, nedabodamas ką daro.

AMERIKĖNAMS LIETUVIAMS PASIULOMA PIRKTI LIETUVOJE DVARUS.

Dar tebeinant apsvarstymams apie įkurimą Lietuvoje bendrijos Lietuvos žemėms supirkti, Amerikos lietuviams jau prisiunčiama pasiūlyjimai nupirkti tą ar kitą dvarą. A. Olševskiui šiomis dienomis prisiųsta iš Lietuvos du laišku su panašiais pasiūlyjimais. Talpiname čia juos ištisai

"Gerbiamasis Tamsta!

"Prie laiško, kurį Tamstai siunčiau kaslink žemės pirkimo Lietuvoje, siunčiu dar kitą su konkretišku pasiulymu.

Tiktai 10—11 varstų atstu nuo miesto Kauno galima pirkti labai didelį dvarą, kuriame yra 1711 dešimtinių (daugiaus 3000 margų) žemės. Kadangi dvaras netoli tokio gan didelio miesto, kaip Kaunas, tai ant jo pirkimo niekuomet negalima pralošti, nes čion žemė eis vis brangyn. Iš laisvos rankos tą dvarą galima prikti už kokius 200.000 rub., bet ant jo guli banko skola daugiaus 70.000 rub., kurios tuoj mokėti nereikia, bet pirkikas gali pervesti tąją skolą ant savęs ir paskui mokėti metiniais įnašais, kaip sutarta skolą užtraukiant. Galima tojo dvaro ¾ dalįs ir kitokiu budu nupirkti, ant jų yra privatinių skolų apie 40.000 rub. Tas privatines skolas nupirkus galima varyt dvarą ant licitacijos ir pačiam neapleisti, kad kitas pirktų, t. y. varyti didesnę už kitus kainą. Paskui į tą kainą galima priskaityti skolas ir reiktų dadėt tik tai, kiek pareitų sumos atėmus skolas bankui ir privatines. Bet tokiu budu galima pirkti tik ¾ dvaro, kadangi ¼ dalis priguli kitoms ypatoms ir privatinėmis skolomis neapsunkinta. Užtat geriaus butų nupirkus visą dvarą. Valdžios bankas nori jį pirkti ir galų gale nupirks ir išparceliuos ateiviams-rusams. Butų gerai, kad kas turi piningų pasinaudotų proga ir nupirktų aprašytą čion turtą. Pralaimėti negalima, o laimėti galima daug, ir pinigiškai ir šiaip....

Viso labo linkėdamas ir laukdamas gerų žinių pasilieku su pagarba, (parašas).

Antrasai laiškas skamba šitaip:

"Garbingas Pilieti!

"Arti mėnuo atgal ketvertas varstų nuo Vievo pirkta pora valakų geros žemės su triobesiais ir verta 20 tūkstančių rub. murinta puodų dirbtuvė, per licitaciją už 5 tūkst. rub. Už tą dirbtuvę kiek laiko prieš tai buvo davinėta 12 tūkst. rub., tik buvo nepriimta. Pora varstų nuo Vievo Ausieniškių dvaras taip-pat stovi eilėje. Savininkas pralošęs, girdėti, į kortas poros metų arendą. Prašomą 75 tūkst., siuloma 60 tūkst. rub. Bet ir už Streipanų puodinę buvo siulyta 12 tūkst. rub., o parduota už 5 tūkst rub. Gal ir šisai turtelis pereitų už 20—30 tūkst. rub., o su pagelba banko tikrai su tiek galima lengvai įpirkti. O paskui aplinkinėms kaimiečiams kraštai parduotus, vidus liktų pirkikui dy[illegible]". (pa[illegible]ra).

Ar į šitas konkretiš[illegible]s propozicijas kas-nors Amerikos lietuvių atsilieps, labai abejojame. Lietuvių, kad ir Amerikoje, nėra tiek turtingų, kad galėtų išsyk įmokėti 100 tūkstončių. Jaigu kursai ir turi, tai deda į bent kokį dalyką piningus, labai apsirokavęs, nes kiekvienam turtas Amerikoje ne pigiai yra atsiėjęs. Gyvenančiam Amerikoje pirkti ant savo rankos dvarus Lietuvoje — visvien kokiu tikslu: ar išparceliavimui, ar apsigyvenimui — tankiausia gali būti labai nepatogu ar ir visai nenaudinga. Kas norėtų pirkti dvarą Lietuvoj, būtinai turėtų apleisti Ameriką ir važiuoti Lietuvon. Kita-gi, jaigu kas ir nusitartų važiuoti Lietuvon, tai į panašius pasiūlymus nežiūrės, nes, būdamas Lietuvoje, geriaus galės apsvarstyti pats, kas ir kaip patogiau jam nupirkus. Be to juk išstatomų pardavimui dvarų skaičius Lietuvoje yra toks didelis [illegible] Lietuv. Ūkin." sakosi ne[illegible] užrašo perspausti [illegible] vitelsvienny Viestnik", ne[illegible] užimtų visas "L. Ū-ko" skiltis. Kiekvienam, kas gyvena ties parduodamuoju dvaru, gali rodyties, kad tas dvaras labai svarbu nupirkti ir kiekvienas gali rašyti pasiūlyjimus. Bet šitokie pasiūlyjimai finansiniame sviete (o tik tokiam svietui jie yra daromi) turi mažiausią vertę.

Kad kas-nors galėtų daryties Lietuvoje šiame svarbiame Lietuvos dvarų išpirkimo klausime, reikia kad Lietuvos pasiturinti žmonės įkurtų komanditinę draugiją (nes toki tegalima) žemių pirkimui. Įėjus į tokią draugiją žmonėms su tikromis turto gvarancijomis, nemaža galėtų prisidėti į tą draugiją pajininkų ir iš Amerikos. Įsikurusi toki draugija išpradžios negalėtų ir gal neprivalėtų imties pirkimo didelių dvarų, vertų šimtus tūkstančių. Tik iš mažo pradėjus, išpalengva ji galėtų platinti savo operacijas, jų tikrumu palaikydama žmonėse užsitikėjimą. Amerikos lietuvius pramonijinis Amerikos gyvenimas išmokino apsirokavimo, **ir** amerikėnai-lietuviai dėsis į draugiją, jaigu matys ją gerai apsirokuojančią.

Tai-gi privalėtų Lietuvos lietuviams apie panašią draugiją pagalvoti ir nors palengva, bet ant tikro pradėti ją tverti. Tąsyk tik ir amerikėnams pasidarys proga prisidėti svarbian tautai dalykan.

EM. KANTAS.

Kadangi pas mus yra kilęs klausimas apie E. Kanto lietuviškąjį paėjimą, tai pravartu bus nors dveitu žodžiu paminėjus apie šį didįjį filozofą.

Kanto biografai tvirtina, jog Kantų giminė paeina iš Škotijos.

Šiaurinėj Škotijoj nemaža esą pavardžių **Cant** ir iš ten, sakoma, Kanto senelis atkeliavęs į Klaipėdą (Memelį), iš kur paskui persikėlęs į Tilžę. Kanto tėvas, (pagal amato rimorius), gyveno jau Karaliaučiuje; šitame-gi mieste 24 birželio dieną 1724 m. gimė Emanueliu[illegible].

Karaliaučius tuom laiku, kaip ir visa Vokietija, buvo gan dievobaimingas miestas; dievobaimingi buvo ir Kanto tėvai ir tokioj jau dvasioj auklėjo savo sūnų. Ypač Kanto motina turėjo į jį didelę įtekmę kūdykystėje; šitą-gi įtekmę Kantas vėliaus didžiai vertino ir matė joje pamatus, leidusius išsiplėtoti jame tvirtam būdui ir protui. — Kantas buvo skiriamas į teologus. Turėdamas 10 metų, jis įstojo į Collegium Fredericianum, kurios direktorium buvo Schulz'as, Kantų šeimynos prietelius, vėliaus tapęs teologijos profesorium Karaliaučius universitete. Colegijoj Kantas ypatingai pamilo klasikus ir latynų kalbą; kompozicijas latynų kalboje rašęs geriausia.

Įstojęs universitetan (1740 m.) Kantas labjausia įdomavo matematika ir fizika. Lankė jis ir teologijos lenkcijas, kurias skaitė Schulz'as, tačiaus tos lekcijos jam rūpėjo mažiau.

Paskutiniais universiteto studijų metais Kantui prisėjo universitetas apleisti. Numirė jo tėvas, šeimyna buvo vargingam padėjime. Kantui reikėjo uždarbiauti privatiškomis lekcijomis.

Tik 1755 met., pagelbint draugams, Kantas galėjo vėl įstoti universitetan; tais pačiais metais gavo jis doktorio laipsnį ir tapo paskirtas universitetan privatdocentu. Penkiolika metų jis dirbo šioje nežymioje vietoje, skaitydamas lekcijas fizikos, logikos, etikos ir fiziškosios geografijos. Už šitą laiką jis parašė nemaža veikalų, kuriais anuo laiku pagarsėjo jo vardas. Šitai įžymesnieji tų veikalų: Visuotina Dangaus historija ir teorija (1755), Metafizikos, sujungtos su geometriją, pavartojimas naturalinėj fizikoj (1756), Bandymas įvesti negatyvines didybes į filozofiją (1763), Vienutinis galimas pamatas Dievo buvimo darodymui (1763).

Nuo 1770 metų Kantas užėmė Karaliaučiaus universitete logikos ir metafizikos katedrą. Nuo to laiko jis visas atsiduoda kritiškąjai filozofijai, ir po vienuolikos metų, 1781 m., apgarsina savo svarbiausįjį veikalą "Kritik der reinen Vernunft" (Grynojo proto kritika). Šisai veikalas buvo tokia išminties galybe atžymėtas, kad nežiūrint į jo kaikuriuos neaiškumus, į naujybes terminologijoj, į drąsią opoziciją senoms filozofinėms sistemoms, jis ūmai tapo garsus visoje prašviestoj Vokietijoj. "Grynojo proto kritika" buvo priimta visuose svarbiausiuose universitetuose ir net katalikų mokyklose. Tokie vyrai kaip Šahulze—Karaliaučiuje, Jakob—Halle, Kieseweter — Berlyne, Born ir Heydenreich — Leipsige ir daugelis kitų savo filozofijos mokinimuose Kantiškę kritiškąją filozofiją dėjo pamatan. Jaunikaičiai iš visur spietėsi į Karaliaučiu, kaipo į filozofijos šventyklą. Į Kantą žiūrėjo, nelyginant, kaip į antrąjį Mesiją. Į jį, kaip į kokį orakulą, kreipėsi su įvairiausiais klausimais išrišimui. Toksai visuotinas įdomavimas į Kantą mažai teveikė; tik vėlesniu savo gyvenimo laiku jis kalbėjo apie savo sistemą, kaipo apie filozofijos rubežių.

Visi Kanto vėlesnieji veikalai yra tarytum išplaukianti iš "Grynojo proto kritikos". 1783 m. jis išleido "Prolegomina", kaipo įžangą į **Kritiką**; 1787 m. išėjo antrasai šiek tiek pataisytas **Kritikos** leidimas, po ko joje nieko nebebuvo atmainyta. 1786 m. išėjo Naturališkojo žinojimo metafiziškieji elementai, 1788 m. — Teologiškieji principai filozofijoj ir Praktiškojo proto kritika, 1790 m.. — Sprendimo kritika, 1794 m. — Religija vien porto rubežiuose, 1798 m. — Fakuletų kontestas ir Antropologija. Antropologija buvo paskutinis Kanto parašytas veikalas. Po jo parašymui Kantas dar gyveno 6 metus. Mirė 1804 metuose.

Laikraštiniame straipsnyj negalime bandyti išdėstyti Kantiškę filozofiją. Kas įdomautų ją, testudijuoja Kanto veikalus ir literatūrą apie juos (pavyzdžiui, geri yra veikalai Rosenkranz'o "Historija Kantiškės filozofijos", Vaihinger'o Komentarijai prie Kanto Grynojo proto kritikos).

Paduosime dar keletą žinių apie Kanto būdą ir gyvenimo papročius. Kantas buvo neaugšto ūgio, turėjo įdubusią krūtinę ir vieną petį lyg iškreiptą. Buvo šviesaplaukis, melsvaakis, augštakaktis. Gyvenimą vedė stačiai mechanišku reguliariškumu; niekad nebuvo vedęs ir lig mirčiai gyveno studentiškai. Tarnas (pas Kantą niekad nebuvo tarnaitės) žiemą ir vasarą jį kelė 5 val. ryto ir nebuvo atsitikimo, kada Kantas keliamas nebūtų atsikėlęs. Visą dieną jis neatsitraukiamai skaitydavo ir rašydavo; pietus valgydavo restorane, kurį tankiai mainydavo, kad išvengti susirenkančių pamatyti jį žmonių. Gultų eidavo 9 ar 10 vak. val. Jo butas neturėjo jokių pagražinimų, nebuvo jame nieko nereikalingo.

Kanto skaitymas apėmė plačiausius ir įvairiausius dalykus. Jo pažinojimas gamtos mokslų, historijos, kelionių ir dailėsės literaturos kningų buvo begalinis. Jis gerai pažinojo anglų literatūrą iki karalienės Onos laikų, angliškąją filozofiją nuo Locke iki Hume. Skaitė Voltaire ir Rousseau veikalus, vienok sensacijinę prancūzų filozofiją žinojo mažai. Vokiškąją dailiąją literatūrą jis sustojo sekęs jos didžiausiam išsiplėtojime Goethe's ir Schiller'o laikuose. Kantas mėgo skaityti laikraščius; tai buvo vienutinė skaitymo ryšis, kuri nesirišė su filozofiškais studijais.

Lekcijas Kantas skaitydavo labai prieinamai, visai ne tokiu stiliu, kokiu parašyta jo kningos. Pasidėjęs prieš savim kelis popierio gabalėlius, trumpais pertraukiamais sakiniais išdėstydavo dalyką, pamargindamas įvairiais anekdotais. Jo balsas buvo gana silpnas, bet visuomet gerai girdžiamas. Skaitydamas lekciją Kantas visuomet žiūrėdavo į kokį vieną studentą, ir jaigu atsitikdavo, kad pas tą studentą nebūvo gerai užsegtas drabužis arba trukdavo guziko, tai lekcija galėdavo suirti. Savo lekcijose Kantas beveik niekad nepajudindavęs tu giliųjų doktrinų, kurias randame jo kritikoj.

Kantas mėgdavo gamtos grožybes, vienok niekad nebuvo išvažiavęs iš Karaliaučiaus toliaus kaip už 40 mylių. Muzikos jis nemėgo; poeziją vadino pagadinta proza. Nenustojantis protinis darbas pagamino jame tvirčiausią būdą bei šaltybę ir todėl, matomai, jame buvo sumažėję švelnieji žmogiški grožės pajautimai.

Kanto mokinys, Harder'is, nupasakodamas Kanto būdą ir mokytumą, sako, Kantas būdavęs visuomet džiaugsmingas, juokai jam ateidavę į galvą, tik panorėjus, ir darydavę tai, kad jo lekcijos būdavę užžavinčios. "Jis ragino ir maloniai stūmė mus į minties nepriklausomybę; despotizmas nebuvo žinomas jo naturai. — Žmogus, kurio vardą aš ištariu su giliausiu dėkingumu ir pagarba, yra Emmanuelius Kantas; jo veidas stojas prieš manim apsuptas maloniausiais atsiminimais".

K. J.

NUO DR-JOS "PARAMOS".

Prielankus Amerikos lietuvių spaudos atsinešimas prie mūsų Draugijos duoda mums viltį, kad gausi amerikėnų ranka parems medžiagiškai mūsų jaunutę "Paramą". Todėl, kad lengviau ir patogiau butų su mumis susinešti, Draugijos Valdyba įgalioja vieną iš Draugijos įsteigėjų, ponią Mariją, Jurgelionienę tarpininkauti tarp mus ir Amerikos lietuvių aukų rinkime, priimdinėjime narių remėjų mokesčių ir paskolų užtraukime. — (Adresas: M. Jurgelionienė, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.).

Su tikra pagarba,
Pirmininkas, **L. Vailionis,**
Sekretorius, **Vienožinskis.**
Krokavas, 22-VII, 1910 m.

PISOS PAKRYPĘS BOKŠTAS.

Šitas paveikslėlis parodo garsingąjį Italijos miesto Pisos palinkusįjį bokštą. Bokštas yra aštuonių augštų, kurie riamiasi marmurinėmis kolonadomis. Kitą syk, 16-tame metašimtyje, mokslininkas Galileo-Galilei, pasinaudodamas bokšto pakrypimu laidžiojo nuo bokšto viršunės visokias sunkybes, tyrinėdamas lėkimo greitumą. Apie bokštą sakoma, kad jis pakrypusiu ir buvęs pastatytas. Tačiaus paskutiniuoju laiku bokšto konstrukciją tyrinėjo tam tikra viešpatijos komisija ir atrado, kad bokštas pats krypstąs ir galįs nugriūti. Bokštą stengiamos palaikyti.

KUNINGAIKŠTIENĖ DOROTEA RADZIVILIENĖ,

Photo by American Press Association.

Ši gražioji amerikėnė, p-lė Dorotea Deacon nesenai ištekėjo už lietuviškojo kuningaikščio Alberto Radzivilo. Kuningaikščio motina ilgą laiką priešinos sunaus sujungtuvėms su amerikėne. Tačiaus jųdviejų meilė (o gal ir panelės turtas) paėmė viršų ir gražioji D. Deacon tapo kuningaikštiene.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

bėmis. Tolesnės smulkmenos mums nėra žinomos, bet reikia manyti, kad koreišitų prašymas padarė į Mahometą didelį įspudį; pranašas nusileido ir pripažino minėtoms dievėms gana dviprasmį Epitheton ornans bei teisę užtarauti pas Allachą (slg. Sura 17, 75). Vienok jis greitai apsižiurėjo, kad tai negalima jam sutikti; jis išaiškino, jog pasakyti jo žodžiai buvo jam inkvėpti ne Alacho, tik šėtono ir viešai atsiėmė juos atgal. Koreišitai, kaip galima suprasti, buvo tuomi labai supykinti ir pasiryžo sykį ant visados padaryti galą niekadėjybei. Idant išvengti pavojaus, apie šimtas tikinčių, vyrų ir moterų, vėl persikėlė į Abissiniją. Tuo tarpu prie patriarchališkų arabų papročių nelengva buvo Mahometą priversti tylėti. Paprotys vertė Mahometo gimines žiurėti į jo darbus kaipo į savo nuosavus, teip kad asmeniškai jo niekas nelietė. Tokiu budu koreišitai visai Gašimitrų giminei atėmė teises ir tie turėjo trauktis į negyveramąją gardo dalį, apturėję didelius materialinius nuostolius iš tos pusės. Šitą sunkų padėjimą Gašimitai kentė dvejus ar trejus metus; bet šita drausmė neatvedė prie geidaujamo tikslo ir galiaus išskyrimas buvo atšauktas. Labiaus buvo Mahometas ištiktas, kaip jis tuojaus po to, turbut 619 m., panešė vieną po kitam du sunkius nuostolius, netekdamas Charidžos ir Abu-Tolibo.

Tuo tarpu atėjo jam mąstis palikti netikinčius Mekkos gyventojus jų likimui ir pradėti pamokslininkauti už to gardo rybų. Mums toksai pasiryžimas gali matytis visai prigimtu, atmenant visus tuos prityrimus, kokius Mahometas turėjo Mekkoje, bet arabui šitas buvo visai nepaprastu dalyku. Sulyg jo papročių, atidalintas žmogus nuo savo gentės yra nieku; liuosu noru apleidęs savo gentę arba josios atmestas, jis nustoja visokios prieglobos ir skaitosi pražuvusiu. Mahometui tuojaus atsiėjo ištirti tą ant savęs; jam pamėginus atversti savo tikėjiman artymiausio Taifo takifitus, jie jį ne tik su koliojimais atmetė, bet dar vijosi su akmenimis, teip kad jis kuogreičiausiai turėjo sprukti. idant išsinešti su savo gyvasčia. Bet šitas nuotikis teipgi mažai jį rupino, kaip ir Mekkos gyventojų netikėjimas.

Tolygus nepavykimai tik suartino jį su dieviškos apveizdos mįslio išrišimu. Dievas valdo žmonėmis sulyg savo valios, sako Mahometas, ir šita formula budavo pas jį ne abstraktiškų mąstymų pasekme, tik jo paties gyvenimiško patyrimo. Kad Allach parodė jam tikrą kelią, nors žmonės ir atmetė jį, — šitame dabartiniame, sunkiame jam laike jis ramino save tuomi, kad džinnai (dvasios), kaip jam rodėsi, nusilenkia jam (Sura 72), ir jis matė sapne save perneštų į Jėruzolimą (Sura 17), — regėjimas, kuris pas mahometonus pasidarė labai populiarišku ir tapo perdirbtu į nunešimą dangun. Bet Mahometas prie to neleido iš akių žemiškų tikslų. Jam pasisekė patraukti savo tikėjiman keli žmonės iš gentės Chązradži iš Jatribo (Medina), kurie atėjo į Mekką ant chadž. Jie, tarytum, tikrai nurodė jam, kad jo mokinimas turės pasisekimą Medinoje, kas pilnai ir pasitikrino pasekančiais istoriškais nuotikiais. Gal but pasisekimą šitą reikia priskaityti gyvenusių ten terp arabų žydų intekmei, kurie monotejybės priėmimui prirengė dirvą ir iššaukė reikalą sutverti naują tikėjimišką bendriją. Šeip ar teip, skaitlius tikinčių ten augo labai smarkiai. 622 mete daugelis Medinos gyventojų ypatingai Charadžitai, teipgi keliatas Auzitų, skaitliuje apie 75 žmonių, atėjo į Mekką ir turėjo su pranašu slaptą sueitį ties kalnu Akaba, kur jie buvo susitikę su juo jau pernai metą. Mahometas tąsyk iškilmingai prisakė pasiuntiniams nestatyti greta su Dievu kitų dievų, netraukyti vinčiaus ryšių, nevogti, neužmušti savo vaikų, nedaryti ir neplatinti apšnekų ir visame buti klausiais pranašui; dabar jis padarė su jais sutartį ir jie apsiėmė ginti jį teip kaip savo pačias ir vaikus. Šituomi Mahometas kaip ir atsisakė nuo savo tikros giminės ir darbu parodė, jog per islamą sutraukoma senieji gentiniai ryšiai ir pavidale tikėjimiškos bendrijos gema nauji. Iš šitos pusės reikia žiurėti ir į teip vadinamą Mahometo bėgimą iš Mekkos į Mediną, vadinamą paprastai "Chidžra", nuotikis, nuo kurio mahometonai nuo Omaro laiko veda savo metskaitą (622 m.). Šitas arabiškas žodis reiškia ne tą, kuris bėgimu nuo priešo ar pavojaus išsigelbsti, tik tą, kas savu noru draugą ar giminietį pameta. Žinomas dalykas, kad Mahometo pasielgimas atkreipė į save atidžią Mekkos gyventojų, vienok Mahometas pasirupino, idant jie neužlaikytų nė jo, nė jo draugo Abu-Bekro. Teisybė, legenda padarė savo darbą ir gausiai papuošė istoriją, bet męs paliksime ją šaly. Mahometo šalininkai nebuvo persekiojami daugiaus Mekkos gyventojų, ir nusekė paskui pranašą į Mediną. Todėl juos praminė "Mochadžirais", tariant, bėgimo bendradraugiais; drauge su bendrakoviais (Ansar) iš Medinos jie padarė islamo diduniją.

Uždavinis, kurį Mahometas norėjo inkunyti Medinoje, buvo nelengvas; reikėjo suorganizuoti naują tikėjimišką draugiją. Idant darbu parodyti, jog pirmieji gentiniai ryšiai naikinosi islamu, jis padarė 75 broliškas poras, kiekvieną iš vieno bėglio ir vieno bendrakovio, kurie sekė vienas kitą, nežiurint į gimines ir turėjo skaitytis broliais. Gentiškieji vaidai išnyko, nė sena, nė nauja kruvina pagieža negalėjo daugiau kelti nesutikimo terp tikinčių. Buvo pastatytas maldnamis, kurin sykis į sykį rinkosi visi, vėliaus gi buvo sušaukiami tam tikro "šauksmo" (Bilal), idant išvieno po Ismano, vadinas, tame laike paties Mahometo vadovybe atlikti abelną pamaldą. Tokios įstaigos nelengva yra priderančiai inkainoti; mylinti laisvę nežinanti grasos arabai tokiu budu junko prie tvarkos ir grasos. Todėl šitą maldnamį vadino "kariškų islamo lankstynių vieta", kasdieninę gi maldą, atkartojamą kasdien penkis kartus, užmiršdami apie jos tikėjimišką svarbą, lygino su abelnu mušio šauksmu (von Ranke).

Apie tikėjimiškas priedermes pašnekėsime vėliau savo vietoje, dabar pasitenkinsime tuomi tik, kad išaiškinsime tuos prietikius į kokius pastatė save nauja tikėjimiška bendrija su stabmeldžiais ir Medinos žydais. Iki šitam laikui Mahometas turėjo labai paviršutinę ir neužtektina judajybės bei krikščionybės esmenybės pažintį. Jis manė, jog jojo mokslas susitaiko su šitų didžiųjų dvasiškų draugijų dogmatais, ir jog jų šalininkai lengva bus patraukti prie jo tikėjimo. Kadangi Medinoje žydai ypatingai buvo skaitlingi ir tikėjimiški jų padavadijimai Mahometui matėsi sulyg tikslo tolygaus, tai jis pasiryžo tulus jų įvesti savo bendrijon; toki, antai paprotys maldoje veidu kreiptis, linkui Jėruzolimos, užlaikyti pasninką Jam Kipuro dienoje (10 tišri), ir tt. Medinos žydai, norėdami naują pranašą ištirti sulyg jo pašaukimo, uždavinėjo

(Toliau bus).

IŠ VISUR.

‖ Vidurinėj Amerikoj, respublikoj Honduras, netoli Pedro Pentado revoliucijonieriai sumušė valdžios kariumenės dalį. Mušis buvo trumpas ir ne labai kruvinas. Užmuštas vienas revoliucijonierius ir 7 valdžios kareiviai.

‖ Gyvenantis netoli Neapolio Italijoj, vyno prekėjas Rea, matyt gavęs proto sumaišimą, savo namuose užmušė savo pačią ir penketą vaikų. Pačią mat jis nužiurėjo, kad ji jam neištikima, o vaikus užmušė, kad jie jo turtų neišmėtytų. Toj nelaimėj nelaimingos bepročio aukos išbuvo penkis metus, kol juos policija išliuosavo.

‖ Netoli Paryžiaus, mieste Jesy Les Mouleneaux atsibuvo aeroplianų (orlaivių be baliono) lenktynės. Lenktynėse dalyvauja 8 prancūziškieji orlaivininkai. Dovana už nulėkimą 485 mylių paskirta 20.000 dol.

‖ Persijoj, kaip matyt, dar vis ramumo nėra. Valdžia nacijonalistams prisakė sudėti ginklus, bet tie nepaklausė, užėmė augštas kalvas ir laukė valdžios kariumenės. Bet kariumenė atėjo su kanuolėms ir jų šuviai nacijonalistus išvaikė. Nacijonalistų vadovai Satar Khem ir Bahir Khem pateko nelaisvėn.

‖ Nedėlios dieną mieste San Sebastian, Ispanijoj, kur laukė žmonių sukilimo, perėjo ramiai. Susirėmimo katalikų su kariumene nebuvo, buvo vien katalikų demonstracijos. Suimta 150 demonstrantų. Popiežius, bijodamas pasekmių naminio karo Ispanijoj, prisakė vyskupams susilaikyti nuo kurstymo prieš valdžią žmonių.

‖ Maskolijoj, ant Kaukazo išdegė kerosino rezervoarai Šibajevo ir Kaukazinės kompanijos. Sudegė pusė milijono pudų kerosino.

‖ Bavarijoj, ant ežero Tranusee apvirto valtis su pasivažinėtojais. 9 vyriškiai ir šešios merginos prigėrė.

‖ Maskolijoj susekė inteligentišką organizaciją, kuri specijališkai užsiėmė padirbimui netikrų testamentų. Kijeve ir Maskvoj suėmė kelis advokatus, už suklastavimą testamentų. Grafas Šerenielpo apskundė vieną notarą iš Chachovo, kuris suklastavo testamentą ir milijonus vertus žemės plotus perdavė ypatai, kuriai jie neprigulėjo.

‖ Turtinga paryžietė Margal Argol, persitikrinusi, kad daugumas apsivedusių moterų turi nelaimingą gyvenimą todėl, kad nesuprantą savo motiniškų pareigų, per tai ir sau ir vyrui laimės negali suteikti, įrengė Paryžiui norinčioms apsivesti moterims specijališką mokyklą. Čia apsivedusios moterįs gaus pamokinimus apie savo pareigas, jaigu tik tas pareigas pildyti norės, jaigu tik ne jieškos išsikalbinėjimų.

‖ Šveicarijos inžinieriai Bekerch ir Welthe išrado naują pianą, kuris paantrina kiekvieną ant jo paskambintą veikalą lygiai taipjau gražiai kaip ir tas, kuris ant jo skambino, nors skambintojas butų geriausiu pasaulyj pianistu.

‖ Už neatsakantį pasielgimą su ateiviais chiniečiais Amerikos valdžių, Chiniškoji reformų partija apšaukė boikotą Amerikos prekių, kas keli metai atgal pasirodė gana pasekmingu kovos budu, kada Amerika turėjo kelis milijonus dolarių nuostolių. Reformų partija atsišaukė į kitur gyvenančius chiniečius prašydama jų boikotą paremti.

‖ Šalininkai dvasiškijos Ispanijoj 7 d. rugsėjo, prieš karaliaus rumą Madride rengia demonstraciją parėmimui popiežiaus reikalavimų. Valdžia uždraudė kelti demonstraciją, bet dvasiškijos šalininkai uždraudimo nemano paisyti. Kuningų gi priešai rengia neprilankią kuningams demonstraciją mieste San Sebastian, Baskų provincijoj,

Juozas Gabrys

GRUENWALDAS

(ŽALGIRIS).

Keli praeities ruožai.

1410—1910.

ką kitą, Jo vardu priimame šiuodu kardu ir norime tuojau kardu jus nubausti. Negalime pažymėti kovai vietos, nes ją težino ir jau paženklino jums ir mums pats Viešpats."

Tą pasakęs, karalius paėmė abu kardu nuo šauklių ir padavė juodu savo sargybai.

V.

KOVA.

Kariumenei buvo įsakyta rengties į kovą ir šokti ant priešo, kuomet bus paduotas pirmas gandas. Duodami buvo paskutiniai įsakymai.

Nutarta buvo, jog lietuvių ir lenkų kariumenė kovos ne abi sykiu. Išpradžių lietuviai, rusai ir totoriai ant dešiniojo sparno, paskui lenkai ant kairiojo sparno, pagaliaus samdininkai. Kitaip sakant, išėjo, jog kryžeiviams buvo duotos trįs kovos viena po kitai. Kryžeiviai, nežinodami, kaip didelė yra jų priešų armija, manė, kad kiekviena naujai užpuolanti dalis yra naują armija, grasinanti jiems mirtim ir išnaikinimu.

Atsargųs lenkai, nežinodami, kaip gal pasibaigti kova, nežinodami kieno bus viršus, nustatė iki pat lenkų rubežiui žirgus, kurie, karaliui pavojuje esant, būtų nunešę jį toli nuo karo lauko. Laike pačios kovos apsupo karalių ypatingą sargyba 60 tvirčiausių ir drąsiausių karžygių.

Tuom tarpu Vytautas be jokios sargybos, nemanydamas apie save, skraidė iš vieno rindos galo į kitą, be paliovos mainydamas apsiputojusius nualsintus žirgus, duodamas paskutinius prisakymus, ragindamas ir drąsindamas į kovą.

Kuomet lietuvių siena pasistūmė prišakin, išėjus ant lygumos, tarpas skiriantis lietuvius nuo kryžeivių susimažino. Dabar teskyrė lietuvius nuo kryžeivių 6 ąžuolai, riogsanti lygumos viduryj. Tarp šakų tų ąžuolų susispietė gauja žingeidžių žvalgų, laukiančių kovos.

Buvo jau trečia valanda; lengvas vėjalis pūtė nuo girios, nešdamas dulkes į kryžeivių akis. Toj valandoj pakilo trimitų balsai. Lietuviai šoko pirmieji sutikti priešą.

Kaip audra, su neišpasakytu smarkumu puolė vokiečiai ant lietuvių. Įsibėgėjimas nuo kalno į pakalnę, kur stovėjo lietuviai, trigubai padidino vokiečių smarkumą. Pradėjo griaut ir baubt kanuolės, pastatytos ant kalnų. Ant daug mylių aplinkui buvo girdėti pirmo susirėmimo garsas ir trukšmas. Vokiečiai užgulė ant lietuvių visos savo armijos didumu. Garsi viduramžyj teutonų "furija" kaip viesula krito ant lietuvių.

Pirmiausiai susirėmė ragotynėmis; susimaišė lietuviai su kryžeiviais, sutrupėjo ragotynės, nutilo kanuolių griovimas, prasidėjo mūšis iš arti, kryžeiviai kardu, lietuviai bardišium, totoriai kalaviju.

Per ištisą valandą emėsi tarpu savęs lietuviai su kryžeiviais, per ištisą valandą vieni kitais neužsileido. Pagaliaus sujudo lietuvių siena stumiama skaitlingesne vokiečių jiega. Pasitraukė mažuma totoriai ir lietuviai į dešinę, į šoną, prie ežero Luben.... Ir vėl išnaujo prasidėjo mirtinas mūšis. Pertraukė dabar kryžeiviai plačiai išsitiesusią lietuvių liniją į dvi dali. Dešinėji pusė, kur buvo daugiausiai totorių, neišturėjo ir pradėjo bėgti ežero link.

Nudžiugę kryžeiviai pasileido paskui.

Kas pažįsta totorių taktaiką, tas žino, kad totoriai pavojingesni yra kuomet jie bėga, negu kuomet jie užpuola. Lengvai jie skrenda iš karės lauko ant lengvų, greitų savo žirgų, vyliodami paskui save priešą, kol tasai nepailsta ir tuomet staiga atsigręžę totoriai primuša pailsusį priešą.

Čia ties Gruenwaldu, kaip matysime žemiau, totoriai pasekmingai išbandė ant kryžeivių savo taktiką.

Tuom tarpu kita pusė lietuvių armijos pasilikusios ant vietos, drąsiai grūmėsi su kryžeiviais. Negirdėtu savo narsumu ir tvirtumu ši dalis lietuvių armijos (čia buvo keli Smalėnų pulkai, kurie atsižymėjo didžiu narsumu) sulaikė ant savęs visą kryžeivių jungą. Tuom tarpu kairysis sparnas kur buvo lenkai, ramiai stovėjo nedalyvaudamas kovoje.

Jau džiaugėsi kryžeiviai apgalėsią priešus, kuomet atsiėjo stoti į naują kovą su kairiuoju sparnu, lenkų kariumene, stovinčia pagiryj. Pakilo debesiai dulkių nuo bėgančių totorių ir lietuvių dalies ir paskui juos besivejančių kryžeivių. Vėjas nuo miško pūtė, kryžeiviams į akis nešdamas dulkes. Pagalios smulkus lytus pravėdino ir išvalė orą.

Akiveizdoj prasiblaivusio dangaus prasidėjo antra kova. Apsvaigintų pirmu pasisekimu kryžeivių negalėjo dabar sulaikyti jokia jiega, pradėjo linkti jau lenkų rindos nuo pirmo kryžeivių užpuolimo, nulinko didėji lenkų vėluva, prasidėjo baisi kova už ją. Svyravo laimės svarstyklė tarp vienų ir kitų: tai vieni, tai kiti ėmė viršų, išplėšdami vieni nuo kitų didžiąją vėluvą. Galų-galiausia didžioji lenkų vėluva pateko į kryžeivių rankas ir lenkai pradėjo trauktis atgal. Vokiečiai dar smarkiau stūmė lenkus ir džiaugsmingai pradėjo pergalės giesmę: "Christ ist erstanden!" (Kristus prisikėlė).

Ir ištiesų lenkai būtų visai pakrikę, jaigu ne išmintis ir drąsa Vytauto ir kun. Lingveno, kurie sustiprinę dešinį sparną, likusiosios lietuvių armijos rezervą, nebūtų atlaikę ant savęs kryžeivių; be to dar ant laimės lenkų didėji kryžeivių raitarijos dalis, kuri vijosi bėgančius totorius, nedalyvavo kovoje. Jaigu kryžeivių pėstininkai vietoj plėšti lietuvių guolį ties Faulen, būtų dalyvavę kovoje, tai kryžeiviai be abejonės būtų tapę pergalėtojais.

Tuom tarpu Vytautas, matydamas linkstant lenkų rindas, matydamas didžiąją lenkų vėluvą priešų rankose, žaibo greitumu užpuolė ant kryžeivių su Kipčako totorių būriu. kurie kaip vėtra krito ant kryžeivių savo greitų arklių nešini. Sudrebėjo kryžeivių siena, didėji lenkų vėluva atimta iš priešų rankų.

Tuom tarpu trečioji lenkų rinda ir samdininkų, kurie iki šiol stovėjo nedalyvaudami kovoj, ėjo priekin ir stiprino pirmasias rindas.

Vytautas skubino vėl prie dešiniojo sparno, kur Smalėnai (likusioji Lietuvos armijos dalis) drąsiai sulaiko ant savęs milžinišką kryžeivių jiegą. Vos visi šitie judėjimai buvo atlikti, vėl pradėjo baubt kanuolės, vėl suskambėjo trimitų balsai ir vėl prasidėjo naujas mūšis, kuris išrišo likimą visos kovos. Jau vidurys ir abu sparnu pradėjo stumti atgal vokiečius. Jau mūsų kariumenė ėjo pirmyn priešų lavonais, nes kryžeivių negalima buvo kitaip prašalinti iš kelio.

Didysis mistras, matydamas toli nustumtą atgal dešinįjį savo sparną, liepė pašaukti atgal tą kariumenės dalį, kuri vaikėsi totorius ir pakrikusią dalį lietuvių ties Seewalde. Anie numetę išvaržą, kurią buvo išplėšę nuo bėgančių, atsistojo ties viduriu kryžeivių armijos ir smarkiai šoko ant lenkų. Lenkai pradėjo atgal trauktis. Karalius Jagaila kaip tik buvo užpakalyj tos dalies lenkų kariumenės ir, matydamas, kad gal patekti į pavojų, pasiuntė Olenickį į priešakines rindas, įsakydamas" atvesti būrį kareivių dėlei padidinimo ir pastiprinimo ypatiškos sargybos. Bet vadovaujantis tenai Mikolas Kiełgasa, herbo Nalęcz, atsakė: "to negaliu padaryti, nes kryžeiviai, matydami mūsiškius atgal traukiantis, manys, kad męs bėgame ir tuom pasidrąsinę da s[illegible]kiau ant mųs pultų".

[illegible] karalius, tuk norėjęs pats šokti į kovo[illegible] vidurį, bet sargyba jį sulaikiusi.

T[illegible] tarpu iš debesio dulkių išnėrė kryžeivis, n[illegible] galvos iki kojų apkaltas geležimi, ant taip-pat apkalto žirgo, tasai pažinęs karalių pagal jo puikų aptaisą, šoko ant jo užsimojęs su durtuvu, bet Zbigniewas Olenickis, turėdamas rankoj nulaužtą ragotynę, trenkė ją į kryžeivį ir pataikė į smilkinį taip smarkiai, kad anas nusirito nuo arklio po karaliaus kojom; sargyba puolė ant kryžeivio, kapodama jį kardais, o pats karalius perdurė jį savo ješmu.

Tuo tarpu abu kryžeivių sparnu tapo atstumtu prie Gruenwaldo. Užtatai visos kovos likimas tapo tenai išrištas. Juo labiau, kad karžygiškumas Smalėnų, lietuvių rezervos ir sugryžusių atgal pirma išsklaidytų lietuvių ir totorių, kurie išlaikę ant savęs pirmą kryžeivių ugnį, leido Vytautui sudaryti stiprų būrį, kuris šalimais apėjęs kryžeivius, galėjo užpulti ties Gruenwaldu ant kryžeivių iš užpakalio. Totorių pulkai užpuolė tuo tarpu ant kryžeivių ties Tanenbergu ir sunaikino jų rezervą.

Abu kryžeivių sparnu buvo sutremtu, stipriai laikėsi dar pats vidurys, bet karvedžiai jau išmušti, drąsiausi karžygiai kritę. Didis Mistras liepė susirinkti rezervų būriams, geriau sakant, tie būriai buvo atstumti, ties viduriu, kaip viršui buvo minėta.

Dešinysis sparnas vėl tapo drūčiai sustiprintas sugrįžusia dale lietuvių kariaunos, kuri iš pačios pradžios buvo pakrikusi, ypačiai totoriai, kurie lygiai greitai grįžta į kovą, kaip ir iš jos bėg...

Atėjo valanda kuomet lietuvių ir lenkų armija taip suspaudė kryžeivius: ant kairiojo lenkai, ant dešiniojo lietuviai ir totoriai stumte — stūmė kryžeivius į vidurį. Nei vienas kirtis nėjo ant niekų: lietuviai ir lenkai taikė pirmiausiai į "baltąsias skraistes", nes žinojo, kad toms kritus, kova bus laimėta; totoriai savo papratimu taikė labjausiai į karžygių žirgus, kuriem kritus karžygis ne ką galėjo nuveikti, pėsčias būdamas. Kryžeiviai kas kart buvo labiau spaudžiami lietuvių ir lenkų, kas kart labiau nyko pergalėjimo viltis. Tuomet kilo prieš juos dar vienas priešas — išdavimas. Šoko dabar ant jų prūsai matydami savo valdonus suspaustais; keršyjo dabar jie už savo skriaudas ir nužeminimą, kurį jiems teko nukęsti nuo nuožmių kryžeivių. Taigi prūsai patįs pakirto paskutines "baltasias skraistes", kurios dar plevėsavo kovos lauke; atėmė jie paskutines dar plevesuojančias kryžeivių vėluvas. Išretintos kryžeivių rindos turėjo susivynioti į kamuolį, kurį apsupo lietuviai ir lenkai. Pirm galutinai užsiversiant ratui, kuris apsupo kryžeivius, patarta buvo mistrui su sauja dar neprimuštųjų kryžeivių traukties iš kovos lauko. Bet karžygiškas Mistras Ulrykas, iš kurio rankų šiandien buvo du kartu išplėšta pergalė, užgautas "savųjų" išdavimu — atsimetimu, turėjo tapti tuo ožiu atleidimo, kuris nukentė už visas pirmtakūnų kaltes; jis nematydamas pagalbos nei sau nei kryžeiviams karžygiškai atsakė: "Ne duok, Dieve, kad aš išlikčiau gyvas, kur krito tiek mano karžygių!"

Taip karžygiškai žuvo patsai Mistras, šalę jo didis maršalka Vallenrodas, o sykiu su jais ir visa kryžeivių didumenė.

Iš 700 "baltųjų skraisčių" išliko gyvų vos 15. Kryžeiviai pamatę išdavimą savųjų, pametė galūtinai viltį ir daugėlis *pasidavė*, priklaupdami pagal to laiko paprotį ir prašydami pergalėtojų malonės. Vos saujalė kryžeivių pametusi ginklus ir vėluvas, valiojo ištrūkti, bėgdama į guolį ir tuom rodydama ten kelią savo pergalėtojams.

VI.

PO KOVAI.

Užsibaigė kova. Pergalėtojai pasklido po visą apygardą, vydamiesi bėgančius. Pusmylėj nuo Gruenwaldo atrastas buvo kryžeivių guolis, kuris pateko į pergalėtojų rankas

Atrasta buvo tenai daug tūkstančių prietaisų karei reikalingų. Labai nustebino visus vežimai su daugybe smalinių degalų gaisro darymui, nestingo tenai taip-pat vežimų su grandiniais būsimiems vergams. Uždėti tapo jie dabar patiems kryžeiviams.

Būsimai puotai po pergalei kryžeivių buvo priruošta daugybė vyno bosų.

Idant kareiviai nepasigertų, liepta buvo, nukapojus bosų lankus, paleisti vyną ant žemės.

Paimtų į nelaisvę buvo apie 40 tūkstančių; visi belaisviai buvo padalyti į būrius pagal tautas, buvo tokių būrių dvidešitms du. Tai, mat, kiek tautų kovojo sykiu su kryžeiviais.

Užmuštųjų skaitlius buvo nemažesnis už suimtųjų į nelaisvę. "Viena Gruenwald'o dieną, — rašo kryžeivių metraštis — sunaikino visą garbę ir galybę kryžeivijos. Buvo tai vienok diena didžiausio karžygiškumo, paskutinė diena laimės ir pasisekimo. Nuo rytojaus jau prasidėjo dienos nelaimės, gėdos ir nupuolimo!"....

Iš lietuvių ir lenkų pusės nuostoliai buvo nedideli, iš žymesniųjų vadų nežuvo niekas, kareivių rindose taipojau nebuvo daug nuostolių.

Sužeistieji, kaip saviejie, taip ir priešų, buvo apžiūrimi, kalnai užmuštųjų lavonų laidojami. Tarp užmuštųjų buvo atrastas Didysis Mistras, jo lavonas su didelia pagarba tapo nusiųstas į Marienburgą, kur buvo laidojami vis Didieji Mistrai.

Taip užsibaigė kova, kurioje tapo galūtinai sutrinta kryžeivių galybė.

Atsižvelgdami į visą kovos bėgį, matome męs, jog toje tautų kovoje lietuviai buvo užėmę labai žymią vadovavimo vietą, Vytautas buvo vyriausiu suvienytų kariumenių vadu, jis buvo visur, jis viską matė, viską žinojo, jo kariškas genijus du kartu išplėšė pergalę iš kryžeivių rankų.

Pasekmės kovos ties Gruenwaldu (Žalgirių) neišmatuojamos. Vytautas, sutrupinęs kryžeivių galybę ties Gruenwaldu, sulaikė vokiečių tautos žengimą į rytus ir tuomi išvadavo nuo prażūties ne vien Lietuvą, bet išgelbėjo nuo pavojaus visą Rytų Europą.

— Finis —

kur yra daugiausiai dvasiškijos šalininkų.

|| Vokietijoj, Hamburge sustreikavo 8000 darbininkų laivų dirbtuvių. Darbininkai reikalavo pakėlimo algų, bet tą reikalavimą atmetė dirbtuvių savininkai.

|| Berlyno policija uždraudė vaikams neturintiems dar 14 metų lankyti teatrus su krutančiais paveikslais.

|| Syrioj, Libanų kalnuose, mahometoniškieji druidai trijuose kaimuose išskerdė su viršum 100 krikščionių.

|| Bruxelėj, rugpjučio 3 d. su orlaiviu nupuolė nuo 650 pėdų augščio vienas iš žymesnių Belgijos orlaivininkų, Nicolaus Kinet. Mat užkilus, smarkiam vėjui apvirto jo orlaivis ir jis nupuolė ant žemės. Kinet ant vietos užsimušė.

|| Nicaraguos revoliucijonierių generolas Moncado, su savo pajiegoms traukia ant miesto Grenada, kur surinktos didžiausios prezidento pajiegos. Laukiamas čia didesnis mušis. Jaigu revoliucijonieriams nepasisektų, jie turės vėl, nieko nenuveikę, kaip jau kelis kartus darė, grįžti atgal į sunkiai prieinamą Bluefield apskritį.

|| Mieste Euschede, Holandijoj, likosi uždarytos medvilnės dirbtuvės ir pertai 10.000 darbininkų atsirado be darbo.

|| Dėl vaidų su popiežiumi Ispanijos valdžios, kaip-kur Baskų provincijose ir Nanaroj jau sukilo žmonės. Valdžia susekė, kad ginklus gyventojams dalina kuningai. Į Baskų provinciją valdžia siunčia kariumenę. Barcelionoj buvo susirėmimas šalininkų pretendento Don Jaime su respublikonais. Policijai vienok pasisekė susipešusius išvaikyti.

|| Ant patekusios Japonijai per karą su Chinais salos Formozos dar vis ramumo nėra. Japoniečiai stengiasi ant kalnų viršunių pastatyti kanuoles. Lipant su kanuolėms ant Šinarek kalno japoniečiams, sukilėliai nuo viršaus paleido didelius rąstų šmotus, kurie daug japoniečių sutrynė.

|| Vyras Holandijos karalienės Vilhelminos, aplinkinėse Haagos, nupuolpė nuo bicyklio ir nusilaužė sau koją.

|| Jau rengiasi kelionėn į šiaurius su orlaiviu Zeppelino specijališka vokiška expedicija. Expedicija nemano lėkti galvatrukčiais prie žemgalio, bet nori užsiimti moksliškais tyrinėjimais žemgalio aplinkinėse. Iš to, žinoma, mokslui bus kur kas didesnė nauda negu iš visų kelionių Peary'o, kuriam vien rupėjo pirmutiniam prisigriebti žemgalio, bet ne ištyrimas žemgalio aplinkinėse sanlygų. Iš tokių kelionių kaip Peary'o mokslui menka nauda.

|| Šiuose metuose respublika Mexika apvaikščios šimtmetines sukaktuves savo gyvenimo. Vokietijos ciesorius dovanojo Mexikai paminklą mokslinčiui Aleksandro Hamboldtui. Tai jau vis geresnė dovana, negu paminklas Friedricko didžiojo dovanotas Jungtinėms Valstijoms. Ciesorius mat žino kam ką duot! Juk Jungtinės Valstijos, užkariaudamos kaimyniškus kraštus, žengia Friedricko keliais. Kad tai Mexika taip atsižymėtų moksluose kaip atsižymėjo Hamboldt, tai butų gerai.

|| Kromininkas iš Helmstedto, Prūsuose, negalėdamas savo šeimynos išmaityti, nušovė savo pačią, dvejatą vaikų, o tris vaikus pavojingai pašovė, paskui ir pats nusižudė.

|| Prancūzijoj pereitais metais 316.000 žmonių apsivedė. Tai gan nedidelis skaičius.

|| Vokietijos mieste Nuremberge nesenai pastatė paminklą Petrui Henliernui, kurs pirmas išrado, kaip padaryti kišeninį laikrodėlį.

|| Berlynas gyventojų turi į 3 milijonus; gaisrai nuostolių padaro į metus apie $175.000, o ugnagesių užlaikymas apsieina į metus arti $300.000. Tuo tarpu Chicagoj, kur gyventojų ⅓ mažiau negu Berlyne, gaisrai nuostolių į metus padaro apie 5 milijonus dolarių, o ugnegesių užlaikymas apsieina į metus apie 3 milijonus dolarių.

|| Surengta Ispanijos kuningijos šalininkų nedėlioj demonstracija mieste San Sebastian likosi atšaukta. Priežastis kuningai žada apreikšti manifeste, kuris bus vėliau išleistas. Tikra priežastis atšaukimo demonstracijos greičiausiai bus ta, kad į miestą San Sebastian valdžia sutraukė daug kariumenės. Laikraščiai pranešė, jog riaušės Ispanijoj keliamos penkių kardinolų iš Rymo, kurie mat tokiu budu tikisi priversti pasitraukti nuo vietos dabartinį ministerių pirminiską Canalijas.

|| Japonijos valdžia Vokietijoj dirbdina orlaivius kariumenės reikalams. Japonija siunčia Vokietijon 25 oficierus mokytiesi orlaivystės.

|| Maskoliškiejie rubežiaus sargai šaudė į Prūsų pusėj oran iškilusį orlaivį Tschudi. Vokietijos valdžios tuojaus užtai pareikalavo perprašymo ir atlyginimo. Maskoliai gynėsi, jog nešaudė, bet jiems tas tapo prirodyta. Dabar reiks atlyginti visiems ir dar viešai Vokietiją perprašyti.

500 METŲ SUKAKTUVIŲ MUŠIO TIES ŽALGIRIU APVAIKŠČIOJIMAS KRIOKAVOJE.

Gruenwaldas! Gruenwaldas! šaukiama visais pašaliais Lenkijoje. Rodos, kad apie nieką daugiau lenkai ir nemano, kaip tik apie Gruenwaldą, Gruenwaldą. Gruenwaldo vardu surinkta milijonai piningų ir dar renkama liaudies švietimui, Gruenwaldo vardu įsteigima visokios draugijos. Gruenwaldas tai toksai vardas, kuris suvienyjo visus lenkus be politiškųjų ir tikėjimiškųjų pažiurų skirtumo. Štai į komitetą surengimui Gruenwaldo paminėjimui apvaikščiojimo įėjo visų luomų ir partijų atstovai, pradedant nuo katalikų vyskupo Bandurskio, baigiant socijalistų vadu Dašinskiu. Liepos gi 15 d. meldėsi, dėkuodami Dievui už pergalę ties Žalgiriu visi Kriokavos lenkai arba laikanti save lenkais ir katalikai, ir liuteriai ir žydai.

Pažiūrėsime dabar į patį apvaikščiojimą, kurį aš čia nors trumpai bandysiu aprašyti. Apvaikščiojimo įrengimui buvo išrinktas tam tikras komitetas, kurio pirmsėdžiu buvo Kriokavos miesto viršininkas. Tasai komitetas paleido atsišaukimą į lenkų visuomenę, užkviesdamas ją prisidėti prie apvaikščiojimo įrengimo. Liepos 15 d. mušio ties Žalgiriu diena tapo apšaukta tautos švente. Kaimyniškoms tautoms čekų, chorvatų ir kitoms slavų tautoms, taipgi-gi vengrams išsiųsti buvo pakvietimai dalyvauti iškilmėje. Ir lietuviai gavo pakvietimus, tik jie, kaip žinome, dalyvauti atsisakė. Nekviesta tik rusai; dagi nepriimta jų pasiulyjimas iškilmėje dalyvauti*). Iškilmės tęsėsi tris dienas: liepos 15, 16 ir 17 d.

Į iškilmes suvažiavo apie 50-000 žmonių. Kriokavos miestas vos galėjo sutalpinti tokią daugybę svečių. Suvažiavo lenkai iš visų trijų lenkų provincijų (Galicijos, Poznanio ir rusų-Lenkijos) ir tolimesnių kraštų: Peterburgo, Maskvos, Berlyno, Paryžiaus, Frankfurto, Amerikos ir k. Svečiai turėjo ant krutinės juosteles, ant kurių buvo parašytas miesto, iš kurio jis atvažiavo, vardas.

Svarbiausi iškilmių programo punktai buvo: atidengimas karaliaus Jagailos paminklo ir iškilminga procesija iš Blonių (platus dirvonai palei Kriokavą) į Vavelį.

Jau keletą dienų prieš iškilmes mieste pasidarė nepaprastas judėjimas. Namus pradėjo puošti raudonai-baltomis (lenkų tautinė spalva) ir mėlinai baltomis (Kriokavos miesto spalva) vėluvomis. Krautuvių languose išstatyta Jagailos ir Jadvygos paveikslai. Bloniuose baigiama statyti ir puošiama didelė medinė pašiurė, paskirta sutalpinti norinčius pasižiurėti sakalų mankštinimosi. Ir buvo ko žiurėti; nes suvažiavo į 10.000 sakalų ir į 800 sakalaičių. Svetimų žmonių Kriokavoje randasi vis daugiau ir daugiau: iš visur atvažiuoja svečiai. Traukiniai nevalioja visų atvežti. Reikėjo dar į parą 24 naujus traukinius paleisti. Atvažiuoja netik lenkai, bet ir svetimtaučiai. Ir iš mūsų Vilniaus atvyko svečiai: "Vilties" redaktorius kun. J. Tumas, keletas lenkų laikraštininkų ir šiaip sau žmonių

Štai liepos 15 d. prisiartino. Visos miesto įstaigos, krautuvės uždarytos. 9 valandą ryto visose bažnyčiose ir žydų sinagogoje pamaldos. Liuterių bažnyčioje pamaldos buvo tik liepos 17, sekmadienį. 11 valandą paminklo atidengimas. Jagailos paminklas ne iš aukų pastatytas, bet jį nupirko garsiausias dabar lenkų pianistas Padarewski nuo dailininko Vivulskio ir paaukavo Kriokavos miestui. "Tikrai karališka dovana!" sako lenkai. Apie paminklą vietos labai nedaug, nes paminklas pastatytas ant nedidelio pliaciaus, tikriau sakant platokos gatvės, įspraustas tarp rumų. Apie paminklo atidengimo laiką pastatė tribunas, ir už vietas ant tribunų reikėjo gana brangiai mokėti; bilietus pardavojo tik atvykusiems iš kitur svečiams, o namiškiai vos per didelę protekciją galėjo juos gauti. Apie paminklą, ypatingai toliau nuo jo, kur stovėjo publika be bilietų, begalinis susirinkimas, kaip bažnyčioje per atlaidus. Prieš paminklą atidengiant, choras, susidedąs iš kokių 300 vyrų, pagiedojo senovės lenkų giesmę, kurią jie giedodavo rengdamies į kovą: "Bogarodzica Dziewica". Kalbėjo ir patsai paminklo dovanotojas Padarevski. Tarp kito ko, jis pasakė, kad tasai paminklas pastatyta ne sužadinimui neapykantos jausmų prieš kokią nors tautą, bet pagerbimui karžygiškų prabočių. Tą jo išsireiškimą pabriežė nekurie vokiečių ir daugumas rusų laikraščių. Laike kalbų paminklas tapo atidengtas; mažne drauge su uždangos nuo paminklo nusileidimu pasirodė iš debesų saulė. Deputacijos sudėjo ant paminklo vainikus. Be lenkų, vainikus padėjo čekai, vengrai ir kiti. Po to kalbėjo dar virš programos rusų profesorius Pogodinas lenkiškai, dumos atstovas Rodičevas rusiškai ir vienas iš vengrų delegacijos magyariškai. Visiems kalbėtojams publika karštai plojo.

Paminklas daro prakilnų ir rimtą įspudį. Matoma, kad tai lietuvio darbas. Nors Vivulskis neskaito savęs lietuviu*), bet Lietuvoje gimęs ir paeinąs iš lietuvių, vistiek turi lietuvišką budą. Jo darbo paminklas be jokių teatrališkų efektų, visai naturališkas. Ant augšto postumento, sukrauto iš didelių nutašytų, bet nepoliruotų granito gabalų (akmenįs atvežti stačiai iš Norvegijos) — raitas Jagaila. Ant postumento pamatų patalpinta įvairios figuros. Ant fronto Vytautas, pasirėmęs kardu rymoja; po jo kojomis guli nuveiktas kryžeivis, tur buti, didysis mistras. Paminklo šonuose patalpinta lietuvių ir lenkų grupos. Lietuvių grupoje parodyta, kaip vienas lietuvis, paėmęs nelaisvėn kryžeivį ir surišęs jam rankas, pučia į ragą, skelbia pergalę. Lietuvis apsitaisęs kažinkokio žvėrio oda, basas. Lenkų grupoje taip-pat dvi figuri. Ginklanešys renka nuo žemės vėluvas, žinoma, pabėgusių kryžeivių pamestas; lenkų gi raitelis, apkaustytas geležiniais šarvais, iškėlęs augštys karišką buožę ir, atsigręžęs atgal, tur buti, ragina savuosius vyties kryžeivius ir galutinai juos pribaigti. Paminklo užpakalyje stovi nelabai suprantama figura. Kažinkoks žmogus (vieni sako, kad tai lenkų, kiti, kad lietuvių sodietis, o dar kiti, kad tai miestietis) stovi į paminklą atsilošęs, rankas išskleidęs ir kažinką šaukia. Gal pergale džiaugiasi.

Po paminklo atidengimui buvo atidengimas muziejaus su istoriškais Jagailos laikų palikimais.

Vakare miestas puikiai buvo apšviestas. Ant upės Vislos laidė rakėtas ir degino bengališkas ugnis.

Per visas tas tris dienas buvo įrengti visoki pasilinksminimai miesto parknose ir sakalų mankštinimasis. Buvo susivažiavę sakalai iš visų Lenkijos kampų ir iš kitur, kur lenkai gyvena. Net iš Amerikos buvo keletas. Be to buvo įrengti visoki susirinkimai, prakalbos ir taip toliau.

Trečią iškilmių dieną dar anksti rytą mieste prasidėjo judėjimas. Visi rinkosi ant Blonių. Tenai, 8 ryto valandą, sakalai pagiedojo "Bogarodzica Dziewica", o garsus lenkų pamokslininkas, Lvovo vyskupas Bandurskis pasakė pamokslą. Žadama buvo atlaikyti laukuose mišios, bet gyvenantis Kriokavoje kardinolas Puzyna, mišias laikyti užgynė ir tuo labai suerzino lenkų visuomenę. Po pamokslui prasidėjo iškilminga procesija. Visu pirma jojo lenkų valstiečiai, apsitaisę tautiškais rubais, taip vadinami "krakus'ai". Po jų raiti sakalai; toliau jau pėsti sakalai, tarpe kurių, be lenkų, buvo dar čekai, chorvatai, slovėnai; toliau gaisrininkai, lenkų kaimiečiai (górale) indomiai savo rubuose. (Trumpi [illegible] išsivinėti kailiniukai, balti aptempti kelinės, juodos apskritos skrybėlės; rankoje lazda, kurios rankena turi medinio kirvuko pavidalą, maž-daug tokia, kokias turi atvykę Lietuvon "vengrai"). Toliau gimnazijų ir realinių mokyklų mokiniai su savo vėluvomis. Paskui visokios draugijos ir organizacijos su vėluvomis; tarp jų ir lenkų socijal-demokratų partija su savo vadu Ignu Dašinskiu prišakyje ir socijal-demokratiškos profesijonilinės sąjungos. Visi socijalistai, darbininkai, o buvo jų labai daug, turėjo prisisegę raudonus ženklelius. Toliau ėjo sakalės, įvairios delegacijos kaip iš Galicijos, taip ir iš kitur. Iš lenkų karalystės mažne visi miestai atsiuntė savo deputacijas. Iš Lietuvos tik vieni Vilniaus lenkai atsiuntė deputaciją; buvo daug deputacijų iš Poznanio ir kelios iš Amerikos. Deputacijos nešė vainikus, idant juos uždėti ant Jagailos ir Jadvygos kapo Vavelyje. Procesijoje tarpais visokių organizacijų ir deputacijų ėjo muzikos orkestrai grieždami. Dalyvavusieji procesijose taip-pat kartais dainavo kokią nors tautišką, karišką ar darbininkišką dainą. Procesija išsitiesė taip ilgai, kad stovint ant tos pat vietos procesijai pradėjus eiti, reikėjo trejetą valandų laukti, kol visa procesija pro šalį praeis. Gatvės, kuriomis procesija ėjo, buvo kimšte prikimštos žmonių; beto dar daug žiurėtojų buvo ant tvorų, ant medžių, pilni balkonai, langai, net ir ant stogų. Visi tie žiurėtojai, šaukdami ir rankas plodami, sveikino procesijoje dalyvaujančius, skepeteliais mosavo, gėles jiems po kojų metė. Ypač triukšmingai sveikino svečius, atvažiavusius iš po rusų ir vokiečių valdžios, labiausiai gi amerikėnus. Ant vieno balkono stovėjo Padarevski, žiurėdamas į procesiją. Prieš jo balkoną apsistodavo orkestrai ir užgrieždavo; jo garbei vėluvos lenkėsi prieš jį. Taip lenkai gerbė vieną iš garbiausių savo tautos sūnų. Atsitiko taip, kad nedidelis burėlis lietuvių, gyvenančių Kriokavoje, susiėjo į vieną vietą procesijos pasižiurėtų. Visi, žinoma, kalbėjosi tarp savęs lietuviškai Lenkai įdomiai klausėsi ir niekaip negalėjo permanyti, kokia čia kalba kalbama. Kaikurie net užklausė mūsų, kaip mes šnekame tarp savęs.

Po pietų buvo sakalų mankštimasis, ir tą pačią dieną svečiai pradėjo važiuoti namon. Stotyje susikimšimas, kaip kokioje Žemaičių ar Vilniaus Kalv. per atlaidus; traukiniai po kits kito išvažiuoja iš Kriokavos pilni keleivių, kurie linksmi, pastiprinti dvasioje, išvažiavo namon prie savo kasdieninių užsiėmimų.

Ar atnešė Gruenwaldo sukaktuvių apvaikščiojimas kokią naudą? Galima sakyti, kad taip. Čia aš nekalbėsiu apie morališką naudą. Nors ir labai daug išleista piningų, bet daug surinkta jų apšvietimo ir kitiems tikslams, o kitaip vargu jie butų taip daug surinkę. Daug lenkų, tokių net, kurie, jai nebutų Kriokavon atvažiavę, butų nedavę nei skatiko, po tų iškilmių įtekme atsirišo savo mašnas ir davė visokiems tikslams. Kuningaikštis Liubomirskis davė net 40.000 kronų, o jo sūnus 20.000 kr. įsteigimui prie Kriokavos Jagailos universiteto lietuvių literaturos, kalbos, istorijos ketedros. Per visas tris iškilmių dienas liaudies mokyklų draugija paleido po miestą kelis šimtus jaunikaičių ir mergaičių aukoms rinkti, pardavinėti atvirus laiškus ir kitą ką; ant įžymesnių gatvių ir pliacių buvo pastatyti taip-pat liaudies mokyklų draugijų stalai, už kurių susisėdusios ponios ir mergaitės, meiliai šypsodamos į praeivius, kvietė juos dėti aukas, ar ką nors pirkti. Taip vadinamoji Gruenwaldo dovana siekia jau kelių milijonų kronų. Visi tie piningai, rodos, pateks liaudies mokyklų draugijai, kuri daugiausia rupinasi Lenkijos pakraščių mokyklomis, tai yra dabojimu lenkų nuo surusėjimo ir suvokietėjimo, bet ir.... lenkinimu rusinų ir leituvių, kur juos gali pasiekti.

Mes nedarėme tokių triukšmingų iškilmių. Ir gerai darėme, nes tam neturime piningų. Pasekkime lenkus bent aukų dėjime. Štai dabar renkama piningai Mokslo ir Dailės draugijų namams Vilniuje. Europos laikraščiai ragino lietuvius paminėti Žalgirio sukaktuves ir 15 liepos visą dienos uždarbį paskirti tiems namams. Taigi, broliai amerikėnai, kas dar to nepadarė, tegul nors dabar tokiu budu pagerbia savo karžygiškus prabočius, liejusius savo kraują už tėvynę ties Žalgiriu. Tas bus daug geriau, negu kuotriukšmingiausios iškilmės.

J. M—us.

Kriokava 22-VII-1910 m.

*) Laikraščiai praneša, jog iš rusų dalyvavo, dagi kalbas laikė. Pagodin, Rodičev ir Stachowskyj. Red.

*) Mums žinoma, kad Vivulskis iki šiol skaitėsi lietuviu. Paryžiuje vadinosi "samogita" (žemaičiu). Vivulskio darbo piešinys dabina kauniškio laikraščio "Draugijos" pirmąjį puslapį. Red.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
501 Brick st., Valparaiso, Ind.

T. M. D. III SEIMO PROTOKOLAS.

Centro kningiaus J. Simanavičiaus raportas buvo perduotas susivažiavimui. Dėl stokos vietos viso raporto negalima atkartoti, todėl tik galutinas skaitlines paduosiu.

T. M. D. kningų pas kningiu dabar yra:

1. Keistutis ..... 300.
2. Orleano Mergelė .... 150.
3. Lenkai ir Lietuviai .. 206.
4. Grovo Kiburgo Kelionė 108.
5. Vanduo ant Žemės .. 1304.
6. Baudžiava Lietuvoje .. 968.
7. Geologija ..... 828.
8. Kaip sutaisytas žmogaus kunas ..... 825.
9. Eilės Pranciškaus Vaičaičio ..... 1179.
10. Kaip Žmogus gyveno ant Žemės ..... 2352.
11. Chemija ..... 1951.
12. Žemės Istorija ..... 1510.
13. Kaimiečių Kova su Ponais ..... 2023.
14. Sosijalizmas ir darbininkų klausimas ..... 1480.
15. Živilė duktė Karijoto 1167.
16. Revoliucija ..... 1369.
17. Aritmetika ..... 549.

Kningiaus raportas vienbalsiai priimtas.

VI. Išklausius visų raportų buvo pradėta svarstyti kuopų reikalavimai ir sekanti klausimai buvo išrišti.

1. III T. M. D. seimas pritaria Centro valdybai už jos gerą darbštumą.

2. Pripažįsta, kad Centro Valdyba pasielgė teisingai suspenduodama 3 kuopos komisiją ir seimas ją paliuosavo iš draugijo išskiriant J. Jukelį, kuriam teisės sugrąžytos.

3. Į Centro Valdybą rinkti asmenis, kurie gerai pažįsta T. M. D. reikalus ir yra pasidarbavę T. M. D. labui.

4. Seimus laikyti kas metai.

5. Visuotinas balsavimas daugumu balsų atmestas.

6. 17 kp. iš Omaha, Neb. aukavo per savo atstovą, Konstantą Laucių $5.00 Kudirkos raštų persiuntimo apmokėjimui. Pirmsėdis seimo vardu ištarė ačiu. Nutarta kad kuopos užsimokėtų už Kudirkos raštų persiuntimą pagal savo liuosą norą.

7. Į T. M. D. įvesti įstojimo mokestį 40 centų.

8. Atspausdinti atvirus laiškelius iždininkui kaipo kvitas už piningus.

VII. Buvo skaityti linkėjimai III T. M. D. seimui:

1. Iš So. Boston, Mass. (81 kp.) su aukomis $3.00 tautiškiems reikalams.

2. Iš So. Manchester, Conn. (103 kp.).

3. Iš Rochester, N. Y.

4. Iš New Britain, Conn. (23 kp.).

Visi linkėjimai buvo priimti vienbalsiai su garsiu rankų plojimu,.

VIII. Raportas specijališkos komisijos apsprendimui darbo prie Kudirkos raštų buvo vienbalsiai primtas. Todėlgi liko nutarta pagal minėtą raportą užmokėti p. J. Gabriui $500.

IX. Nutarta duoti naujas numeris bei čarteris naujai susitvėrusiai kuopai Newarke, N. J.

X. Algos Centro Valdybai likosi paskirta sekančiai:

Centro Pirmininkui palikta po senovei, t. y. be algos.

Centro Raštininkui $50.

Centro Iždininkui $10.

XI. Nutarta, kad V. A. Greičiui užmokėti dar $75 prie tų $25, kurie buvo II seimo paskirti už pereitus metus t. y. 1909—1910 m.

XII. Viešu balsavimu likosi išrinkta Centro Valdybon:

Centro Pirmininku — J. V. Liutkauskas, iš Brooklyno, N. Y.

Vice-Pirmininku — P. Butkus, iš Chicago, Ill.

Centro Sekretorium — J. Dagis, iš Chicago, Ill.

Centro Iždininku — A. J. Povilaika, iš Waterbury, Conn.

Kningium — Jonas Simanavičius, iš Plymouth, Pa.

Iždo globėjais: — Nikodemas Želvis, iš Waterbury, Conn., J. Kardokas, iš New Britain, Conn.

Literatiškas Komitetas: — Juozas Gabrys, iš Paryžiaus, V. S. Jokubynas, iš So. Boston, Mass., Juozas Laukis, iš Valparaiso, Ind.

XIII. Rinkimai Komisijų palikta Centro Valdybai.

XIV. M. E. Loevy, paveikslėlių Kudirkos rašt. piešėjas, ir J. Paukštis likosi visais balsais išrinkti į garbės narius.

XV. 28 T. M. D. kuopa įnešė, kad p. B. K. Balevičių ir Juozą Gabrį išrinkti į garbės narius, ir buvo vienbalsiai pritarta. P. B. K. Balevičius ir J. Gabrys padėkavojo seimui už teikiamą jiems malonę, bet atsisakė priimti.

Paskutinis III suvažiavimo posėdis užsidarė 12 val. nakties.

III Suvažiavimo Komitetas:

J. V. Liutkauskas, Pirm.,

Antanas A. Šliakis, raštinink.

SUSIRINKIMAS.

Baltimore, Md., 11 kuopos T. M D. susiriskimas įvyks rugpjučio 18 d., 7:30 vakare, 506—510 W. Barre st. Nariai malonės susirinkti ir naujus atsivesti.

Sekret., **P. Glaveckas.**

PASARGA TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS NARIAMS.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės nariams dabar "Lietuva" yra leidžiama už $1.50 metams, kaipo tos Draustystės organas, bet T. M. D. nariai norinti gauti "Lietuvą" už $1.50 metams, turi siųsti prenumeratą Centro raštininkui, Jonui Dagiui, 3252 So. Halsted st., o tasai priduos ją "Lietuvos" aministracijai. Už $1.50 mokėtos prenumeratos jokių dovanų prie "Lietuvos" nesiduoda. Norintieji gauti dovanas, turi užsimokėti $3.00 prenumeratos, kaip rodo "Lietuvos" apgarsinimai.

A. Olszewskis, "Liet." Išleist.

69 kuopa, Tėvynės Mylėtojų Draugijos, iš Edwards, Ind. teatsišaukia kuogreičiausiai prie T. M. D. Centro Raštininko ir paduoda savo valdybos adresą. Taip-gi lai tuojaus nueina ant geležkelio stoties ir atsiima jai prigulinčius Kudirkos raštus.

T. M. D. Centro raštininkas,
J. Dagis.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Chicagoje ketverge 4 rugpj d., 5:30 val. po piet mirė daktaras Butkevyčius, gyvenęs 4552 Ashland ave. Nabašninkas turėjo 49 met. amžiaus. Buvo bene pirmas lietuvis daktaras Chicagoje. Turėjo savo aptieką. Kitą syk buvo nemaža veikęs visuomenės dirvoje, bet paskutiniuoju laiku mažai kur tesidėjo.

Chicagos "Aušros" kuopos apšvietos komisija suskirstė prelekcijos, kokios bus skaitomos iki naujųjų metų. Prelekcijos bus skaitomos: dr. Graičiūno, Gugio, Ilgaudo, Jurgelionio, Laukio, dr. Matulaičio, Mažilio (iš Europos), Mikolaičio ir dr. Rutkausko. Pirmoji prelekcija įvyks 18 rugsėjo mėn. dieną. Skaitys Kl. Jurgelionis apie scenos meną. Toliaus plerekcijos bus skaitomos kas nedėldienis ar ir dažniau.- Smulkus prelekcijų programas bus pagarsintas sekančiame "Lietuvos" numeryje.

Vakarinėje miesto dalyje manoma, priejus ilgiems žiemos vakarams, surengti eilė prelekcijų. Kad pasekmingiaus tai atlikus, Dr. V. Kudirkos draugija sumanė atsišaukti į kitas, gyvuojančias toje miesto dalyje draugijas, kviečiant į talką. Paskutinėse liepos mėnesio dienose buvo pirmas pritariančių tam sumanymui draugijų atstovų susirinkimas, kurs nutarė: parengti prelekcijų nemažiau kaip vieną į mėnesį, pradėti ne veliaus lapkričio; kad kuodaugiaus sutraukus publikos, atspausti tikietus ir paskleisti tarpe draugijų, kad jos iš anksto galėtų pardavinėti. Likusius po iškaščių padengimui piningus tariama apversti sušelpimui moksleivių draugijos "Parama", Vilniaus tautiškam namui ir tt.

Gerbiamieji prelegentai, štai derlingas lietuviškos dirvos kamputis, meskit į jį grudą....

Ąžuolėlis.

Tyro oro stotįs ligotiems kudikiams. Miesto sveikatos dabotojai gelbėjimui kudikių vasaros karščiuose įvairiais būdais stengiasi suteikti sergantiems kudikiams pagalbą. Tam tikslui šią vasarą rengiama visa eilė lekcijų apie kudikių auginimą; lekcijos bus skaitomos visose lietuviškose bažnytinėse svetainėse, skaitys dr. A. L. Graičiūnas. Pirma lekcija busiánti ant Town of Lake. Gydymui sergančių kudikių yra parengiamos tam tikros stotįs. Viena tokia stotis tapo įsteigta ant 33 gatv. 898 — 33-rd st., ant stogo. Ten yra apie trįs moterįs dabotojos ir gydytojas. Viskas švariai užlaikoma; yra šešios lovelės. Motinos, turinčios sergančius kudikius, ir nenorinčio važiuoti į miesto "parkų" ligonbučius, čia gali ateiti, o ras tinkamiausią pagelbą.

Buvęs "Tėvynės" redaktorius V. S. Jokubynas nepersenai atvažiavo į Chicagą ir mano čia apsigyventi.

VIETINĖS ŽINIOS.

TEMPLIARIŲ SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJ.

Šią sevaitę Chicagoje atsilieka 31-as templiarių-raitelių masoniškos organizacijos suvažiavimas. Ši organizacija, įsikurus Amerikoje 100 metų atgal, turi daugybę sąnarių visose valstijose ir yra gana galinga. Į Chicago iš visų Amerikos kraštų yra privažiavę į 300.000 žmonių. Templiarių paroda, atsilikusi 8 šio mėn. dieną, buvo didžiausi, kokią Chicago kada nors matė: parodininkų buvo 14.041, žiūrėtojų apie 500.000, parodos ilgis apie 10 mylių; kad pamatyti visą parodą ėmė 4 valandas.

PSEUDOSTUDENTAS.

(Monologas).

Ot, tai tau ir gyvenimas!.... Rašai, žmogus, prakalbas sakai.... keiki socijalistus.... keiki bedievius.... tautiečius.... niekini Vatikaną.... bet kaip niekis taip niekis!.... Ką čia padarius? Juk taip gyventi negalima. Kam-gi man dirbti, kam lupti kelmus kokiam nors airiui, kad aš galiu ir taip sau gyventi; galiu gerai pavalgyti, turėti gražų kambarį ir.... Et, kvailys iš manęs ir gana. Bet kaip čia geriaus supainiojus, kat tie mulkiai nesuprastų?.... (mąsto, pirštą burnon įdėjęs).... Cit.... yra.... yra šaltinis. Štai juk dar nesenai buvau Chicagoj su prakalba ir ką-gi, ar nepavyko?... Tuojau susirinkau keletą dešimtukų. Oho, pas mane liežuvėlis puikus. Kad ne jis tai būčiau senai sveiks dingęs. Aš jau patyriau, kad mūsų visuomenė, tai puikiausi karvutė: nereikia nei už ragų laikyt, ne kojų pančioti ir net spenių traukti.... Kibirą po tešmenių pastatai ir jau tau pienutis ir varva, tik mauk!

Taip, taip, tai puiki karvutė.... Ir ko-gi aš dar laukiu?.... Kur popiera? (jieško ant lentynos popieros). Ah, štai ji.... Užtriubysime męs tau, visuomenėle.... Tuojau tau ašaros pradės per veidus dribti.... Bet kaip čia pradėti? (Rašo). "Visuomene, visuomene, kodėl tu tokia akla, kodėl tu nenori pakelti savo nosies nuo purvinos žemės ir pažvelgti ant tų, kurie tau rojų žada?" Bet ne, taip negalima, daug panašių man vyrukų ją taip gązdino, bet beveik nei vienas nieko nepešė. Reikia ką nors naujo išrasti.... Yra... Juk aš kada tai buvau mokykloj ir dabar dar štai tam pačiam mieste tebegyvenu, net kambarį šale mokyklos turiu. Taigi, niekam ir į makaulę neateis, kad aš ne studentas. O pasivadinęs studentu nuo mūsų žmonelių odos gali ir marškinius nunert, net gyvaplaukius nupešti. Jie taip juos gerbia. Puiki schema. Prie darbo! (Rašo). "Jaigu norite turėti didvyrių, milžinų, kėlikų tautos iš miego, tai negailėkite savo mašnos; aukaukite mums studentams centelius, o tuomet pamatysite kaip lietuviška vėluva plesnos ne tik ant Nemuno kranto, bet ir ant Pennsilvanijos anglių, net ant Chicagos Stokyardų!!.... (skaito, ką parašė. Cha, cha, cha. O, tai užbirbinau! (atsidusdamas). Nors tai truputį nemalonu, nes juk nėsu studentas, ir perskaitęs studentas galėtų pasipiktinti, nes dar lig šiol jie "neubagavo". Bet ką tu žmogus padarysi; juk eiti į "foundrę" baisu, o valgyt norisi. Et, ko aš paisau. Štai aną kartą tik truputį vamtelėjau ir pradėjo man rytinėse valstijose aukas rinkti. Tuojau būvis pasigerino. Kova, brolyti, už buvį, nieko negelbėsi. Reikia arti, nes tai puikiausia žagrė; jos noragai niekuomet nerudyja. Pasivadinęs studentu aš niekam neužkliūsiu, o man tas ir labai ant naudos išeina. O tu galvele, mano galvele, kad tu nebutum taip gudri, tai jau senai būčiau kur nors prie "foundrės" pečiaus bekepąs! Na, reikia dar ką nors prie savo rašinio pridėti. Viena vėluva jiems širdies nesujudins reikia ką norint baisesnio išrasti, kas galėtų jų nervus paąsyti.... Bet ką?.... O taip, męs turime keletą kaulų mūsų didvyrių, kurie taipgi buvo studentais.... Puiku, sunaudosime ir juos. (Rašo). "Tu užmiršai, visuomene, tuos, kurie būdami atstumti laike studentavimo nuo tavo mašnos, priversti buvo apleisti savo vargingą kūną ir keliauti pas Abraomą psalmių giedotų. Tai buvo Kudirkos, Vaičaičiai, etc., etc.... Taigi, jaigu nori, kad męs, studentai tarnautume tau, jaigu nori, kad męs giedotum hymnus ne iš Abraomo, bet amžino atsilsio Kudirkos gaidų, tai rinkk mums centelius, o męs tau užtriūbysim taip, kad net ausįs nulinks.... taip, nulinks lig pat smakro tavo ausįs!.... Gana, dabar jau jie žinos, kaip reikia didvyrius palaikyti. (Deda plunksną ant stalo). Bet kas tai su manim?.... Aš vis dar lyg ko bijausi. Jaigu ji ir paklausytų mano birbinės, tai visgi man perdaug iš to naudos nebus. Ji pradės gal sparčiau studentus šelpti, bet juk man tas nieko negelbės. Ne, aš, atstovaudamas studentus, mažai tepešiu; reikia ką nors naujo sugalvoti. (Užsimąsto).... Daleiskim jaigu aš patsai ypatiškai pavažinėčiau su prakalboms ir žodžiu jiems patriūbyčiau, tą syk gal viskas tektų man....

Taip, taip ir padarysiu. Pasitaisysiu vieną-kitą prakalbą ir paskui, kada jau vakacijos prasidės, (anksčiau aš negaliu, nes su studento kauke reiks važiuot) marš prie darbo.... Manau kad vyks.... All right, taip ir padarysiu.... Ach, karvute, kad tik tu nebaubtum!

(Užsikniaubia ant stalo ir pradeda knarkti). **Kriukis.**

JUOKELIAI.

Kalbėtojas. Eik parink aukas, kol aš dar nepradėjau kalbėt.

Jo draugas. Dėlko taip?

Kalbėtojas. Mat, aš kalbėsiu apie pečėdlyvumą.

Jis. Aš šiąnaktį sapnavau, kad tavo motina susirgo.

Jinai. Bet aš girdėjau, kad tu juokeisi per sapną.

("Life").

Tūlas kningų agentas parašė laišką į tūlą kningų krautuvę, Chicagoj, kad jam išsiųstų 10 egzempliorių kningos "Dievo Jieškotojai". — Už poros dienų tas kningų agentas gavo per telegrafą tokį atsakymą:

"Dievo jieškotojų Chicagoj nėra, pasiteirauk Philadelphioj".

GREITAME TRAUKINYJ.

Pasažierius. Traukinys, rodos, pradeda eiti greičiau.

Konduktoris. Taip, pasitaikė kelyj karvė.

Pasažierius. Tai kokiu-gi būdu gali traukinys eiti greičiau?

Konduktoris. Labai paprastu: karvę prikabino prie garvežio, tai ir bėga.

("Daily News").

SVARBIAUSIAS DALYKAS.

Viena moteris laikė pranešimą apie moterų tiesas ir baigė savo kalbą sekančiais žodžiais: "O dabar esmi gatava kožną klausimą išaiškinti ir teisingą atsiliepimą duoti". Tai stojos viena jauna moteriškė ir apsikaitusi tarė: "Ar malonėtumbit mums pasakyti, iš kur jus savo taip gražią kepurę pirkot?"

("Kaimynas").

Išleidėjas (į eilių rašytoją). Ar tamsta eiles rašai pavalgęs ar nevalgęs?

Poetas. O, visuomet nevalgęs, kol ko negaunu užkąsti....

("Judge").

Motormanas (užvažiavęs ant mėsininko vaiko). Ar tu sužeistas?

Mėsininko vaikas. Bet kur mano inkstai? ("Punch").

Nieko nėra taip juokingo, kaip dešimtsdolarinė kepurė ant dudolarinio žmogaus.

("Chic. Rec. Herald").

— Ar vertas gyvenimas kad gyventi?

— Ištikro prie dabartinių augštų kainų gyventi tai reiškia būt ištvirkėliu.

("Judge").

JIS ABEJOJA.

Teisėjas. — Ar daug sužeidimų jųs gavot prie tų peštynių?

Liudytojas. — Ne, tikt mažą skylutę pakaušyje, ale gal būt, kad ją jau ir pirm to turėjau.

("Kaimynas").

JI PAŽINOJO.

"Tamstos vyras savo darbštumu galėjo vartyti kalnus", tarė atsilankęs pastorius.

"Puf!" atsakė pati. "Jis buvo tiek nedarbštus, kad šaltame rytmetyje tingėdavo atsikelti ir įnešti kambarin bonką su pienu".

ANT GALO.

"Tai jie jau persiskyrę! Kaip gaila, kad jie negalėjo but laimingi!

"Jie jau laimingi!"

GAZO TAUPYTOJA.

"Panelė Ona tokia šviesi mergelė".

"Taip. Jos motina sakė, jog niekada nežibinate žiburio, kada tamsta ir ji esate kambaryje".

NAUJI RAŠTAI.

"Sveikata". "Lietuvos Ūk." priedas No. 6. Pamokinimas motinoms. Vertė kun. J. Jakubėnas

Birutininkai. Dviveiksmė komedija. Parašė Vidūnas. Tilžėje 1910 m. Išleido, "Ruta". Kaina 80 pf., 79 psl.

Valstiečiai ir 1831 m. revoliucija Lietuvoje. (Iš Šiaulių Ekonomijos archyvo). Augustinas Janulaitis. Atmušta iš "Lietuvių Tautos". Vilniuje, 1910 m. Kaina 30 kap.

Tikėjimas ir Mokslas No. 1. Žemės amžius. Pagal E. Duplessy parašė J. Gerutis. Kaunas 1910. Kaina 3 kap: Redaktorius-leidėjas kun. A. Dambrauskas.

Chicagos Lietuviškoji Muzikos Konservatorija. Programas.

Redakcijos atsakymai.

A. B. Grand Rapids. Tą patį pirma atsiuntė kitas korespondentas ir kada antrasis atėjo, jau pirmasis buvo sustatytas. Jaigu ne butų pavėlyta, Tamstos raštelis butų patilpęs.

NAUJAS TELEFONAS.

A. OLSZEWSKIO Banka

įsteigė naujus telefonus savo Ofise su "Switch Board". Naujo telefono numeris dabar yra

DROVER 700.

Kas turi reikalą telefonuoti tegul dabar šaukia DROVER 700. Senasis telefonas likosi panaikintas.

Ksaveras Strumskis

'Lietuvos" Keliaujantis Agentas.

Ksaveras Strumskis, "Lietuvos" keliaujantis agentas, šiose dienose aplankys Pennsylvanijos lietuvius, užrašinėdamas laikraštį "Lietuvą" ir priiminėdamas už jį prenumeratą. Jis turės nuo laikraščio "Lietuvos" išleistojo A. Olszewskio rašytą paliudyjimą ir kvitas, pagal ką galėsite jį pažinti, kad yra musų užtikrintu agentu ir galėsite drąsiai jam duoti piningus ant prenmeratos, kningų ir kitokių tavorų, nes męs už jį atsakome.

Ksaveras Strumskis taipgi yra agentu ir musų štoro, The Bridgeport Clothing Kompanijos. Jis turės su savim sampelius tulų musų štoro tavarų ir kas tik ko reikalaus galės per jį užsisakyti, o męs viską prisiųsime. Męs savo štoro tavorus gvarantuojame, kad bus toki, kaip musų Kataliose aprašyti. Jaigu gavęs juos rastų kitokiais, tegul sugrąžina, o męs jam piningus sugrąsinsime.

Chicagos Lietuviškoj Muzikos Konservatorijoj

mokslas prasidės nuog 8 Rugpjuč. (August). Užsirašinėjimas prasidėjo; užinteresuoti teiksis apsilnkyt: 3246 S. Halsted St. gavimui pilnesnių žinių

Lituviškos Konservatorijos Direktorius

MIKAS PETRAUSKAS.

APGARSINIMAI.

GYVENTI VERTA.

Tūli žmonės labai brangina gyvenimą, tuo tarpu kiti mažai juo tesirūpina. Tūli prisidaboja, gyvena padoriai ir saugos pavojaus, kiek tik įstengia. Kiti gyvena plačiai, visai nedaboja į gamtos įstatymus ir liuosu noru trumpina savo gyvenimo dienas. Mūsų pareiga prieš mus pačius, mūsų šeimyną ir mūsų tautą užlaikyti savo kūną sveiką ir stiprų ir prailginti savo dienas atsakančiu gyvenimu. Pirmiausias dalykas — reikia apsaugoti virinimo organus nuo nusilpnėjimo. Turime turėti gerą apetitą ir puikiai virinantį skilvį. Kaip tik pajausime, kad mūsų apetitas nupuolė, męs privalome tuojaus išgerti Trinerio American Elixir'o iš kartaus vyno — naturalinį vaistą, padaryta iš parinktų žolių ir seno vyno. Žolės gydo, vynas sudrūtina. Vartokite jį, jausdami virinimo organų nesveikatą. Gausite visose vaistų krautuvėse. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

EKSKURSIJA WAUKEGANAN.

Chicagos Moterų Draugija "Apšvieta" rengia laivinę ekskursiją Waukeganan naudai steigiamos "Aušros" Amatų Mokyklos. Ekskursija bus 21 d. rugpjūčio. Tikietas: vienas dolaris vyrui, 50c. moterei. Šitas tikietas užmoka už valgius ir gėrimus. Tikietas nuvažiuoti ir sugryžti 50c. ypatai. Norintieji dalyvauti toje ekskursijoje, malonės atsišaukti pas J. Ilgaudą, 1613 So. Halsted st.

"Aušros" Amatų Mokykylos Komisija.

DIDELIS PIKNIKAS.

Susivien. Lietuviškų Dr-ščių, nedėlioj, 28 rugpjūčio (August), 1910 m., Bergman's Grove, Riverside, Ill. Pradžia 9 val. ryto. Įžanga 25c. porai. Bergmano daržas savo gražumu jau taip pagarsėjo tarpe lietuvių, kad jau nei nereikalinga apie tai kalbėti. Susivien. Lietuviškų Dr-ščių Komitetai visuomet parengia puikius balius ir pikninkus; o šitas bus puikiausias iš jų visų. Todėl, jaunieji ir senieji, atsilankykite kuoskaitlingiausiai šitan pikninkan. Pelnas gi eina budavojimui svetainės.

PIRMAS DIDELIS PIKNINKAS.

Liet. Kriaučių Kliubas Savitarpinės Pašalpos parengė pirmą didelį pikniką, nedėlioj, 21 rugpjūčio (August) 1910 m., Schuth's Grove, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto ir trauksis iki vėlybam vakarui. Įžanga porai 25 centai.

Davažiuoti galima: Metropolitan elevatoriu iki 48 Ave., nuo ten La Grange karais iki daržui. Ir 12 karais iki 48 Ave., nuo ten La Grange karais iki daržui.

Bus tai vienas iš puikiausių pikinikų, nes bus pirmutinis ir parengtas vietinės kriaučių draugystės. Juk žinote, kad kriaučiai niekad nieką prastai nedaro. Taigi kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes bus labai linksma diena. Lietuviški muzikantai grieš puikiausius lietuviškus šokius, bus visokių skanių gėrimų ir užkandžių ir kvepiančių lietuviškų cigarų. Didelis daržas, pilnas žalių medžių, po kurių pavėsiu galėsite pasilsėti. Užkviečia visus,

Komitetas.

T. M. D. laikys savo metinį susirinkimą nedėlioj po pietų 14 d. rugpjūčio antrą val. p. Skritulsko salėje. Visi nariai kviečiami pributi kningų pasiimtų; nauji kviečiami prisirašyti, nei vienas nesigraudinsite.

23 kuopos *Valdyba.*

D. L. K. Keistučio Draugijos keli draugai kviečia draugijos mitingą 14 rugpjūčio d., 12:30 val. po piet, 2458 So. Western ave., pas Kavarskį, kur visuomet mitingus mėgstam laikyti. Prašom susirinkti kuoskaitlingiausia visus — ir tuos, kuriems draugija dar kalta. Mitingas turės apsvarstyti, ar laikyt toliaus draugiją, ar ją paleisti.

Raulai, kur taip greitai bėgi? Aš bėgu į merginų Ketvirtą Linksmiausią Metinį Pikninką, parengtą Draugystės Šv. P. M. Ražančavos Panų ir moterų, nedėlioj, 14 rugpjūčio (Aug.), 1910, Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Pradžia 9 val. iš ryto. Įžanga 25c. porai. Įžanga vienai merginai 15c.

Užprašom visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausiai atsilankyti į mūsų Ketvirtą Linksmiausią Pikninką, kur kiekvienas galės linksmai laiką praleisti ir prie puikios muzikės smagiai pasišokti. Taipgi męs kiekvieną atsilankiusį prižadame kuogeriausiai užganėdinti. Su godone

Komitetas.

Pasarga: Važiuodami, imkite 22 gatv. karus iki 40 Ave., o paskui La Grange karą iki pat daržui.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolio Stanislavo Valionies, Kauno gub., Panevėžio pav., Ramygalos par., Kučių sodž. 17 metų kaip Amerikoje. Metai atgal gyveno Roby, Ind. Kas žino kur jis dabar yra arba jis pats teiksis parašyti man šituo adresu:

Karolis Vilkonis,
628 Reynolds Av., Kansas City, Kans.

Pajieškau savo draugo Povilo Dravidžiaus. Jis paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Kupiškio parap., Kosenų sodžiaus. Jis pats ar jo draugai teiksis duoti žinią šiuo adresu:

Adam Rašimas,
Box 83, Farmington, W. Va.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Fetingio, Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės valsčiaus, Balsių kaimo. Pirm 20 metų jis, bedirbdamas kasyklose Springfield, Ill., neteko vienos kojos. Jis moka lietuvišką ir vokišką kalbas, bet dabar turbut daugiausiai kalba angliškai. Jau bus 7 metai kaip negaunu nuo jo jokios žinios. Jaigu kas apie jį žinotų, arba ir jis pats, malonės douti žinią šiuo adresu:

Robert Fetting,
525 De Koven st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dedės Stanislovo Ramanausko, paeina iš kaimo Obelupio, gm. Karklinio, gub. Suvalkų. Pirm pusės metų iš Anglijos jis atvažiavo į Chicagą, Ill. Norėčiau su juom susieiti. Jis pats ar kas pažįsta jį teiksis pranešti man šiuo adresu:

Petras Ramanauskas,
516 — 15th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Adolfo Tuminsko — pirmiau gyveno apie Shaft, Pa. ir Jono Burneikos — gyveno apie Mc Keesport, Pa. Abu paeina iš Suvalkų gub., Seinų pav., Leipalingio gm., Šaltoniškės kaimo. Jie patįs ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:

Viktoras Vaitulionis,
Box 361, Palakta, Mich.

Pajieškau savo draugo Vincento Šturuno, Kastės Danulienės ir Jurgio Kiniulio. Visi paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Pagramančio parapijos, Kriaukų kaimo. Meldžiu jų pačių ir kitų, kas juos žinotų, pranešti man šiuo adresu:

Jonas Kasker,
Box 421, Johnston City, Ill.

Grasilda Leselskytė pajieško savo dedės Rapolo Petravičiaus, Kauno gub., Raseinių pav., Šidlavos parap., Juškaičių sodž. Malonėkite duoti žinią šiuo adresu:

Antanas Bartušaitis,
1934 Union ave., Chicago, Ill.

Pajieškau dviejų draugų Juozapo Bakano ir Viktoro Galbnagio. Abudu iš Kauno gub., Raseinių pav., Šimkaičių vals., — J. Bakanas nuo Vadžgirio miest., o V. Galbinas Stakių kaimo. Prašau duoiti žinią šiuo adresu:

Petras Bružauskas,
824 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo švogerio Kazimiero Mačiulio iš Laumėnų, Raselnių pav. Norėčiau žinoti ar jis yra gyvas, ar jau nebėra jo visai. Prašau duoti man žinią šiuo adresu:

Amalka Misevičaitė,
3342 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Antano Kvedaro, Kauno gub., Panevėžio pav., Krinčino par., Daučkėnų kaimo. Pirmiau gyveno Orengo, Mass., dabar nežniau kur. Prašau duoti žinią šiuo adresu:

P. Raševičius,
Box 1602, Sta. 2, Fitchbury, Mass.

Pajieškau savo tėvo ir brolio Motiejų Kalinauskų, Suvalkų gub., Bokštarų kaimo. Tėvas kokie 17 met. kaip Amerikoje, brolis atvažiavo paskiau. Aš esu jauniausia duktė Uršulė Kalinauskiutė. Jie patįs apie save ar kas kitas apie juos teiksis duoti žinią šiuo adresu:

Uršulė Kalinauskiutė,
528 Columbia av., Baltimore, Md.

Pajieškau Antano Rimkevičiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Šiaduvos par., Pereitą žiemą gyvenimo Spokene, Wash. Prašau duoti žinią šiuo adresu:

Jos. Shimbel
Mason County, Joy Co., Bordeaux, Wash.

Pajieškau savo draugų Petro ir Julijono Palionių, Kauno gub., Šiaulių pav., Joksių kaimo. Abudu gyvena Chicago, Ill. Prašau duoti žinią šiuo adresu:

Petras Danguickis
Broad Brook, Conn., A. D. Ellsworth.

Noriu žinoti, kur buna mano draugai Kazimieras Bazarauckas ir Antanas Simanavičius, abu Vilniaus gub., Butrimonių valsč., Tauconių kaimo. Už suteikimą žinios busiu labai dekingas. Prašau pranešti šiuo adresu:

M. Mikaila,
87 Dublin st., Gardner, Mass.

Reikalavimai.

Reikalingi du pardavėjai į sausų tavorų skyrių. Darbas nuolatinis ir geras atlyginimas. Reikia mokėti kalbėti angliškai. Klein Bros. Halsted & Canalport ave., Chicago, Ill.

Reikalinga 20 merginų ir moterų popierų sortavimui. Prityrimo nereikia. Darbas nuolatinis. Western Paper Stock Co., 1452 Indiana ave., Chicago, Ill.

Reikalingi galąstojai į dalgių skyrių; sausas galandimas, darbas nuolat, užmokesnis geras prityrusiems darbininkams. Imkite 63 gatvės kaus iki Clairing, Ill. The Whitaker Manufacturing Co.

Duosiu 25 dolarius tam, kurs greitu laiku sutiks važiuoti į Lietuvą ir prigelbės mano žmonai kelionėje į Kauno gub. Atsišaukit. A. Widlacki, 2815 — 25 Pl., Chicago, Ill.

Noriu gauti darbo kaipo mokinys aptiekoje, spaustuvėje ar krautuvėje. Esu lietuvis, baigiau 4 klasas Rosijos gimnazijos, moku lenkiškai, mažai sukalbu angliškai, Stanislovas Stasevičia, 120 Crosby st., Grand Rapids, Mich.

PRANEŠIMAS.

Giminės ir draugai!

Vincas sūnus Nesukaičio, stalioriaus nuo Kalvarijos, Suvalkų gub., rugsėjo mėnesyje važiuoja į Lietuvą. Kas irgi ketinat važiuoti Lietuvon, atsišaukkite. Važiuosime kartu, bus ramiau. Vinc. Nešukaitis, 4 Elliot st., Worcester, Mass.

Ant Pardavimo.

Pardavimui Bučernė ir Grosernė, pigiai, po. nr. 1456 S. Canal st.; atėję persitikrinkite apie gerumą. Parduodu dėlto, kad turiu saliuną ir negaliu dviejų biznių apžiurėti.

Parsiduoda namai 4 kambarių ir lotas lietuvių apgyventoj vietoj 5116 Levington St., netoli 52 gatvės. Kaina 1050 dolarų. Kreipkitės paminėtu adresu.

Pardavimui namai keturiais butais, 6 kambariai kiekviename; viskas gerai įtaisyta; arti lietuvių bažnyčios. 2342 S. Oakley Av., Thomas Mis.

Pardavimui groserinė ir gardumynų bei mažmožių krautvė draug su arkliu ir vežimu. Biznis senai išdirbtas. Apielinkė lietuvių apgyventa; arti lietuvių bažnyčios ir mokyklos. Gera vieta lietuviui. Parsiduoda pigiai. Kreipkitės adresu: 2214 W. 23 Place, Chicago, Ill.

Pardavimui turime farmą, 105 akrų žemės; žemė gera, galima augint viską, geri budinkai, rakandai, mašinos, vežimai, pakinktai, pora arklių, devyni ragočiai, dvi kiaulės — viskas, kas prie farmos priguli. Parsiduoda visai už mažą kainą. Norinti gauti smulkesnių žinių teparašo šiuo adresu: J. Z. Girnius, P. O. Box 41, Bernardstone, Mass.

Parsiduoda saliunas geroje vietoje, tarp lietuvių ir lenkų. Parsiduoda nebrangiai. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Atsišaukkite šiuo adresu: 4554 So. Ashland av., Chicago, Ill.

Išrandavimui vienas įrengtas kambarys (furnished room) prie jaunos lietuviškos poros. Labai rami ir atsakanti vieta vienam arba dviem vaikinam, kurie nereikalauja gaminimo valgio. Kas nori matyti, gali ateiti kas vak. nuo 6 iki 9:30 val. vak. ant trečių lubų. Savininkas E. I. Kudlius, 3106 S. Halsted st.

LIETUVIŠKOJI ŠOKIŲ MOKYKLA.

Atsidaro 16 d. šio mėnesio. Mokinama bus 3 vakarus į sevaitę: utarninkais, seredomis ir ketvergais nuo 7:30 iki 10:30 vakaro val. Bus mokinama be skyriaus, jaunas ar senas merginas; mokinama greitai ir gerai lietuviškus ir angliškus šokius, kolus kas norės; galima išmokti šokti su keliais vakarais — by tik žmogus turi kojas, tai ir šokti gali išmokti. Nemokančiam šokti labai esti nesmagu baliuj ar veselijose, kad reikia stovėti kur kertėje, užtai mokančiam ir smagu ir gražu. Kas pas mus atsilankys, nepasigailės. Meldžiame ateiti paminėtomis dienomis vakarais į svetainę: 3119 So. Morgan str., arti 31 gatv. Prop. Fr. J. & A. L.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Ménesinis Laikraštis.

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršeliais, viso 20 puslapių kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius, lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl "Dagis" turi rastis kiekvino lietuvio name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o "Dagis" nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai 10 centų num., arba $1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"DAGIS" PUBL. CO.,
812 — 33rd Street, Chicago, Ill.

Nauji Muzikuliszki Veikalai.

Lietuviška muzika. ČESLOVO SOSNAUSKIO.

V. Sąsiuva. UŽMIGO ŽEMĖ. Sustatyta vienam balsui, fortepianui pritariant. Žodžiai Mairionio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

VI. Sąsiuva. Ta pati daina UŽMIGO ŽEMĖ. Mišriems balsams a capella. Peterburge, 1909 m. .. 50c.

VII. Sąsiuva. SKUBINK PRIE KRYŽIAUS. Vienam balsui, fortepianui arba vargonams ir smuikui pritariant. Žodžiai kun. M. Gustaičio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

No. 799 Vytauto koncertinis maršas, muzika pijanui. Atminčiai D. L. K. Vytauto pergalejusio kryžeivius ties žalgiriu 1410 -m. Sutaisė P. Stankevičia. Spausta Leipcige 1910 m., 3 puslapiai muzikos. Kaina 60c.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

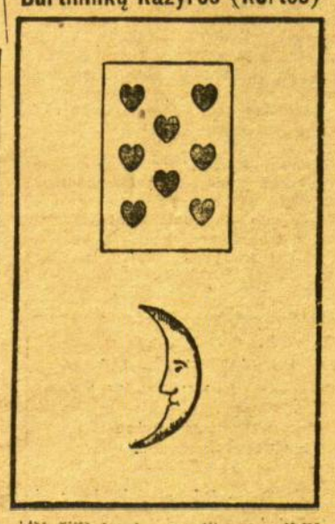

rikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininkų spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus lankosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolierių. Garsiausia ant svieto burtininkė buvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją vaikščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį teip gerai kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos musų štore. Kaina jų 50c.

Šios Kazyros yra geriausia bovykla liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

The Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Kas Kam Patinka?

Jeigu norite pirkti namą ar lotą, ateikite pas mus.

ANT PARDAVIMO BIZNIUI NAMAI.

38) 3214 So. Halsted st. 2 lubų muras 25×135 pėdų 7 kambarių gyvenimas, štoras su basementu ir užpakalyj 2 lubų dirbtuvę. Nauji namai. Kaina $6,000.00

Dalį iškalno, likusius išmokiestimi.

216) 3 lubų muras, štoras ir 5 gyvenimai, ant Wallace st. $9000.00

36) 3 lubų muras, štoras ir 6 gyvenimai, ant Halsted st. $9000.00

131) 2 lubų muras, štoras ir 3 gyvenimui, ant 31st arti Wallace Kaina $7000,00

120) 3 lubų muras, štoras ir 5 gyvevimai, ant Wallace st. .. $7500.00

114) 2 lubų muras, štoras ir 2 gyvenimai ant Wallace st. .. $7000.00

170) 1 lubų muras, štoras ir 1 gyvenimas, ant Wallace st. .. $2500.00

Panašiomis prekemis turime daug kitų biznio namų.

ANT PARDAVIMO GYVENIMUI NAMAI.

54) 3221 Illinois Court, 6 kambariai, murinis. Kaina $1500.00
$500.00 iškalno, likusius išmokestimi.

29) 2 lubų namas, 3 pagyvenimai, $500.00 iškalno. Kaina $1500.00

30) 4 kambarių namelis, $300.00 iškalno. $1000.00

87) 2 pagyvenimais, medinis namas, lotas 25×125, $500.00 iškalno. $1600.00

193) 2 lubų namas, 2 pagyvenimai, lotas 25×125. Renda $20.00. $1800.00

121) 8 kambarių murinis namas, lotas 24×125, ant Walacce st. $1600.00

90) 2 lubų muras, 2 gyvenimai po 6 kambariur, lotas 25×135. $2500.00

178) 2 namai, 6 kambarių murinis ir 4 kambarių medinis, lotas 25×147. Kaina $2400.00

156) 2 namai 4 ir 5 kambarių, kampinis lotas 31×147 pėdų. .. $2000.00

197) 5 kambarių murinis namas. Puikiai ištaisytas, lotas 25×125. Kaina $2000.00

104) 2 lubų puikus murinis namas, lotas 25×125 ..... $3500.00

124) 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai, lotas 25×125 .. .... $3500.00

183) Puikus murinis namas, lotas 24×125. Kaina $3200.00

217) 2 lubų murinis, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Iškalno $500.00. $3000.00

4) 2 lubų murinis, 4 gyvenimai, lotas 31×147. Kampinis. $3750.00

69) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kamb., lotas 27½×127. Kaina $5300.00

179) 3 lubų muras, 4 gyv. 2 po 6 ir 2 po 4 kambarius. Kaina .. $5500.00

187) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $4700.00

115) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $60000.00

118) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $6000.00

157) 2 lubų muras, 8 gyvenimai, lotas 50×147. Kaina $7500.00

102) 3 lub murinis, 6 gyvenimai po 4 kambarius, lotas 25×125. $7000.00

191) 2 lubų murinis, 5 gyvenimai, lotas 25×125. Kaina $9500.00

12) 4 lubų murinis, 4 gyvenimai po 6 kamb., lotas 25×135. Kaina $8000.00

97) 3 lubų muras, 6 gyvenimai, 3 po 6 ir 3 po 5 kambarius lotas 25×125. Kaina $9000.00

132) 3 lubų muras, 3 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×125. $9500.00

103) 2 namai murinial, 3 lubų po 3 gyv., 6 kamb., lotas 50×125 $10,00.00

203) 3 lubų muras, 3 gyvenimai, lotas 132×127. Kaina $11,000.00

119) 3 lubų muras, 6 gyvenimai, lotas 27½×125. Kaina $11,000.00

91) 2 lubų muras, 8 kambariai, lotas 96×125. Kaina $17,000.00

Tai ne viskas, bet iš to jau galite matyti, kad męs galime parupinti tokį namą, kokį kas reikalauja.

Norėdami platesnių žinių, kreipkitės ypatiškai į musų offisą

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Mokykla Šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rūšių ir telp, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Teipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 2119 So. Halsted St., mokinu kas dien ,apart šventų dienų. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančio adreso: 2124 South Halsted St.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare.

Prof. Juliaus šokių mokykla užsidaro June 25, ji vėl bus atdara September 2.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice-Primninkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Raštininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard, Paris, France, V. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. Laukis, 501 Brick st., Valparaiso, Ind.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson Ave.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.
J. Zebrauckas, 112 N. Green St

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 175 Ames St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Av.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 227 Chapel St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Seattle, Wash.
Foreign and Domestic Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. Kalakauskas, 66 Milbury St.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas keliaujantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
A. Lesniauskas, 298 South 1st St.
Jos. Matulis, 262 Metropolitan Av.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiūnas, 2334 S. Oakley Ave.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted St.
Zen. Jucevičė, 118 E. 115th St.
And. Jurevičia, 3337 Auburn Av.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Geo. Pupausky, 1112 S. Leavitt St
K. Steponis, 849 — 34th St.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

Cleveland, Ohio.
P. Szukys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.

GRAND RAPIDS, MICH.
Juoz. Šlikas, 42 W. Leonard St.

GRANT WORKS, ILL.
Jonas Liškonis, Box 195.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

HAZLETON, PA.
Ant. Shukis, 103 N. Wyoming St.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton St.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson N. J.
A. Vaitškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut St.
J. Kazakevičia, 101 N. [illegible] St.

Plymouth, Pa.
B. Petelionas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.
Adomas Kazakevičia, 310 E. State st.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.

Springfield, Ill.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson St.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne St.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.
D. F. Eimaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.
Juozas Žemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Naujausios Knygos

gaunamos "Lietuvos" Redakcijoj.

APIE BALTRŲ-GIRTUOKLĮ. Vaizdelis iš gyvenimo Baltraus girtuoklio. Ryga, 1909. Pusl. 32 ..... 10c.

ARCHAIOLOGIŠKI TYRINĖJIMAI. Gaidės apylinkėje. Kun. Juozapo Žiožo. Su 21 paveikslėliu, (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilniaus, 1909. Puslapių 23 ..... 40c.

ANTANO BARANAUSKIO, (A. a. kunigo vyskupo) laiškai į profesorių Joną Baudouin'ą de Courtenay. (Iš lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909 m. Pusl. 28 ..... 40c.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė ir išleido Liudas Gira. Vilnius, 1909. Pusl. 16 ..... 10c.

DŽIOVA, JOS PRIEŽASTIS IR KOVA SU JA. Dr. K. Jokanto. (Marijampolės paskaita), Vilnius, 1909. Pusl. 38 ..... 10c.

GILSĖ. Dzukų legenda ir BOBUTĖS VARGAI. Parašė Vincas Krėvė. Vilnius, 1909. Pusl. 42 ..... 10c.

GIMDYMO SLEPINIAI. Parašė Vidunas. Labai naudinga ir verta perskaitymo kiekvienam šitą knygelę. Tilžėje, 1909 m. Pusl. 96. Kaina 45.

IŠ SEINŲ VYSKUPYSTĖS HISTORIJOS. Parengė spaudon J. Basanavičius ir K. Grinius. (Iš "Lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909. Puslapių 41. Kaina ..... 50c.

KLAIDA. Apysaka parašyta Laudynų Pelėdos. Kas šios raštininkės veizdelius skaitės, tas žino jų vertę ir nesigailės šią knygelę perskaitęs. Ji parašyta iš lietuvių gyvenimo, Vilnius, 1910. Pusl. 520 ..... $1.00.

"LIETUVIŲ TAUTA". L. Mokslo Draugijos raštai. Knyga 1, dalis 3. Vilnius, 1909. ..... $1.25.

MUSŲ GERASIS. Dviejų veiksmių komedija. Parašė Žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 26 ..... 10c.

NASLAITĖ. Drama keturių veiksmių. Parašė M. Valinčius. Boston, Mass. 1909, pusl. 22. Kaina .. 10c.

NUO AUDROS PASISLĖPUS. Parašė Žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

RASYBOS LAVINIMOSI DARBAI. Pradėdamomsioms mokykloms. Sutaisė mokytojas S. Vaznelis su pagelba J. J. Šiauliai, 1909. Pusl. 112 Kaina ..... 20c.

I. Gražus paveikslėliai, bet dar gražesni aprašymėliai. Vilnius, 1910. Kaina ..... 10c.

II. Kas atsitiko kiaulių namuose. Vilnius, 1910. ..... 10c.

III. Kiek daiktelių įvairių — tiek eilučių įdomių!.... Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

IV. Nesigailėsi, vaikeli, perskaitęs šitą knygelę! Vilnius, 1910. .... 10c.

V. Sveiki gyvi! Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

VI. Dėdės Tomo Trobelė. Vilnius, 1910 m. ..... 15c.

VII. Kiek čia įvairių žvėrių ir naminių gyvulių!.... Vilnius, 1910 m Kaina ..... 15c.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Baimė, 4. Du maži karėlviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakalčių: Atsisveikinimas, Vagis, Kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Velių bei Vainių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velniuz, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių: Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs iš paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 671 Aikrodinisko atraninimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutinųjų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybės, išgaldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakalčių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas piešinys dabartinės draugijos tvarkos, alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulygintamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue; pagal vokiškąvertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jaustis su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puidatorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. ..... 20c

No. 1420 Tikyba ir mokslas. Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir piatumą; jos kalnus, jų vardus, augštį; vulkanus, metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surys, prėski, kartus; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai, ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytys ar giedros; kur koks ligis dienos ir nakties. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1906, pusl. 469. Kaina. $2.00

No. 1457. Dangaus Augštumas ir Žmogaus Senumas; Anykščių Šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisė F. J. Lietuviškai vertė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. ..... 50c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 144. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobulausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. .... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 635 Technologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvų, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. ..... $2.00
Apdaryta. $2.50

No. 1525 Rankvedis Tromatų rašymui. Knygelė pamokinanti, kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, giminės, prietelius, įmytinus ir mylimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitus augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje vardavių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill.

No. 490 Dvi Kelionės į Tolimą Šiaurę. Sutaisė S. Matulaitis. Labai žingeidus ir naudingas aprašymas iš kelionės į šiaurės pilusą. Chicago, Ill. Kaina..... .... 20c

No. 516 Iš kur atsirado musų namliniai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevičių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. ..... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Pačijimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės mokslišką vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal senausius ir gilausius žemės sluogsnius, žaug milijonų metų atgal gyvusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Kepios kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 471 Akyvi apsireiškimai svieto, į kuriuos žmonės nuolat žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griaustmai, lietus, sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c
tiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c
Apdaryta. $1.00

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovėlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25
Apdaryta. $1.50

No. 722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-lais spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305. .... $1.00
Drutuose apdaruose. $1.25

No. 566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus, gyvenusius ant žemės dar prieš atsiišguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno radimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemė. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero šiai šaliai padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. .... $1.00
Ta pati audimo apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono. $1.25

No. 658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; Istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580. Kaina. $1.00
Apdaryta. $1.50

No. 678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 dideles mapas, parodančias vietas, kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899. .... 50c

No. 851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politiską ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, pusl. 139. .... 35c

No. 856 Aukos Karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo, kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdies padarė ir daro žmonėms ir kas į jas žmoniją stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40. .... 10c

No. 861 Dr. J. Basanavičius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. Nurodymai, kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, pusl. 41. .... 15c

No. 907 Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoje XV amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J—tis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 34. .... 10c

No. 921 Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargue. Vertė M. N—as. Telpa čia: I. Senovės pagonų labdarybė, II. Vyskupų ir vienuolių labdarybė ir III. Buržuazų labdarybė. Chicago, Ill. 1908, pusl. 36. .... 10c

No. 925 Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė aiškina moterų klausimą, todėl yra rams. Kalbėtojai joje atras sau daug medžiagos. Chicago, Ill. 1908, pusl. 47. Kaina. 15c

No. 946 Priedelis prie lietuviško klausimo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. 1905, pusl. 38. .... 10c

No. 970 Tautiškos Politikos Knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 47. .... 10c

No. 1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė Dr. J. Kulis. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28. .... 10c

No. 1140 Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikslėlių iš embrioliogijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo buti vaikų auklėjimas? Rankius raštų, parašytų D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Carque. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo, kad mėsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti dėliginanti valgiai yra netinkančiaja žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. 30c

No. 1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, D-rą Noll ir kitus sutaisė Šernas. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897. pusl. 132. .... 35c

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00
Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmurnoti. $4.00
Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliška-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. $6.00

Maldaknyges.

Mažas Aukso Altorius — Katalikiška Maldų knygelė.

Šios 7 knygelės yra naujausio spaudimo ir gražesnės už senisu spaudintas. Popiera balta, slidi, drukas stambus, didumas knygelių 3×4½ colio. Maldos: rytmetinės, vakarinės, prie spaviednės, komunijos, mišių, mišparų, ir daugybė kitų. Mišių maldos su abrozėliais; mišparai lietuviški ir lotyniški. Keletas lotyniškų giesmių, giedamų prie išstatymo ŠŠ. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. 6 Litanijos, psalmės Sv. Marijos P. ir Karaliaus Dovydo, aktai, ražančiai, stacijos, karunka, keliolika šventų giesmių ir tt.

No. 1801 Prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, be apkalno. 50c

No. 1802 Prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, . apkaustytoms briaunoms pasidabruotoms blėtelėms, su kabute. 60c

No. 1803 Moroko skuros minkštais apdarais, apvaliais kampais, auksinti kraštai, parašai ir auksuota kvietka ant vieno šono. $1.25

No. 1804 Francuziškos slidžios skurelės minkštais apdarais, apvaliais kampais, aukso kvietka, kryžius, parašai ir kraštai. $1.50

No. 1305 Apdėta baltais sloniaus kaulais ir celuloida, 3 sidabriniai medalikėliai kabo ant lenciugėlių, aksomo nugara, apkaustytos briaunos sidabruotomis blėtelėmis, su kabe, auksinti kraštai. $1.25

No. 1807 Baltos celuloidos apdarai, ant vieno šono kvietkuotas kielikas, su kauline kabute, auksinti kraštai. Kaina. $1.75

VIII. Sąsiuva. SIUNTĖ MANĘ MOTINĖLĖ. Liaudės daina, keturiems mišriems balsams. Peterburge, 1909. Kaina ..... 50c.

NAUDOKITĖS VISI.

Popiera gromatoms rašyti, keliolikos gatunkų, su visokiomis dainelėmis ir pasveikinimais tik..... 25c.

Tuzinas trejonkės, dėžutė už.. 25c.

Mašynėlė gromatoms druokuoti, pritaisyta po 1 litarą, galima visokį druką drukavot, kaina ..... $1.00.

Judamųjų paveikslų mašyna su paveikslais tik už ..... $5.00.

Kas norite atsakymo, įdėkite laiškan markę už 2c. Katalogai dykai. Adresuokite taip:

Jos. Russell,
106 Nolden St., N. Adams, Mass.

A. Olszewskio Bankoj

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikaluose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

J. F. Eudeikis

Lietuvis Balsamuotojas ir GRABORIUS.

Laidoja mirusius, parsamdo karietas ant pagrabų, vestuvių ir kitokių atsitikimų. Perka ir parduoda geriausius arklius.

4605-07 Hermitage Ave., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1741.

TEISYBE JONAS SAKE

Kad su pagelba A. Olszewskio išleistų knygėlių galima greitai ir gerai išsimokinti anglišką kalbą.

Aš n

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.

Skolina pinigus pirkimui namų ir liotų mieste Chicagos.

Sukolektuoja žmonių pinigus padėtus kitose bankose; teipgi iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir paskolintus pinigus.

Padaro visokius Notarijališkus raštus, kaip tai: Dovierennastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus ir legališkus raštus.

Išmaino pinigus visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir liotus.

Siunčia pinigus į Rossiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulio.

Musų kainos visada pigesnės kaip kitų ir musų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifkorčių ir rublių kainas, o mes mielai tokias Jums prisiųsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laigkus Lietuviškojo ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angli'kos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad rašėjas skaito lituvišką laišką ir mato kaip tą jatį laišką angliškai rašyti. Rašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodi su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm paėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvelis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vein mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apšieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų angliską kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus musų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" jturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parupins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rupinamėsi laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti musų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mus virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime musų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Im. 23 AKMENU.

Geležkelio Laikrodis.

Galvutė užsukamas ir nustatomas Vyrų ar Moterių dydžio.

20 metų auksuotas, dvigubuose uždaromuose lukštuose, ingreveruotas. Tikrai geras laiko rodytojas geležkelio žmonems, reikalaujantiems gero laikrodžio.

Gvarantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį visiems C. O. D. už $5.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, **Nemokėkite nei centą. ATMINKIT,** kitur užmokėsite už tokį laikrodį į $5 dol. Auksuotas retežėlis ir lekatas Dykai su kožnu laikrodžiu.

EXCELSIOR WATCH CO. 900 Athenaeum Bldg. CHICAGO.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keleta markių, musų No. 3 katalioga, didžiausią lietuviškoj knyboj, 64 didelį puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kveplančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išvirbimų, Mosų, Painų, Stukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalioga. John I. Bagdžiunas, Prope.

JOHN'S SUPPLY HOUSE

2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ..... State .....

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.

(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS

Moksliszku Žingeidumu. Žinojimas-Galybe

Mes šiam baimingai ir jdomiai sutvertl. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą štebėtiną liuoso Inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje, Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, milžiniškumai. Teipgi pilnas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte. Esi užprašomas tirinėti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Patholiogijos.

Iszpanizska Inkvizicija. Valkatu Galerija. Paveikslai Iszkilimiu ir Pagarsejusiu Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU

150 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.

arti Madison Gatves

Atdara nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų

Tukstančiai pikų žmnių atgavo puikius plaukus, sulaiko sliukimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vie ojo senų atauga naujų, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti į e lant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA

BRODWAY & SO. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

DIDELIS ČEVERYKU IŠPARDAVIMAS

Vyrams, Moterims ir Vaikams

Sterno Dideléj Krautuvéj

3142-3444 Halsted St. Chicago.

Dr-as W. A. Martišus

Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.

Madison & LaSalle Sts. Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatiagai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų.

Teipgi pritaikau akinius ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Nedėliomis offisas atdaras tiktai pagal sutarimą.

AR TURITE?

Ar turite Insurance Policy

kuri mokėtų jums laike ligos arba sužeidimo nuo **$20.00** iki **$40.00** į mėnesį, o atsitikime mirties ir sužeidimo arba kurių nors sąnarių kuno praradimo nuo **$500.00** iki **$1000.00.**

Tokią Insurance Policy geros kompanijos galite nusipirkt pas mus, mokėdami nuo $1.00 ir daugiau į mėnesį.

Chicagos lietuvius užkviečiame apsilankyt pas mus, kad galėtume paaiškinti visas išlygas.

J. J. Hertmanowicz, Agentas

A. OLSZEWSKIO BANKOJ

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DENTISTAS

D-ras J. Goldman.

kalba lenkiškai ir rusiškai

Ofisas 712 Chicago, Ave.

East Chicago, Indiana

Telefonas 1421 E. Chica

VYRAI IŠGYDOMI | 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE

(Papurtimas gyslų) Be peilio ar skausmo.

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, strikturą, užsikrečiamus kraujo nuodus, nerviską sunę, uždėjimą, pažiugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiūlinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučiu, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos

išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas, slapuminės gaištys.

Plaučių Ligos.

Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad bufum sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.

Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsodintos ir nerviškos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas

ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotės, niežulys, bermohiodai, sustiprinimo gyslų, naikinanti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. **Chicago.**

(tarpe Randolph ir Lake)

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

PHOTOGRAPHISTAS

Padarome gražias ir dailias fotografijas labai pigiai, męs nuimame fotografijas atsakančiai nuo veselijų. Męs kalbame lietuviškai.

W. H. TOENGES

3452 So. Halsted Street CHICAGO.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir

Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru Ar ėsi nustojęs kantrybės, nerviškas, nupuolęs sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ėsi tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsivilkusi chroniška liga dugnyje tavo klapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o apturėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidėdi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasitėiravimo. Męs perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Nei Dolerio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Mintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, pusės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nerviška negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemigojimas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpnianti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi guzuotas ir susisukuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kuriom vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežiuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIMĖ TAVĘ IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir sekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiūrėk ant skaitliaus lietuvių kuriuos mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote vilti pasveikimo besigydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais tarp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC

344 SO. STATE ST., arti Harrison gatves, CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti tarp tų valandų, tai gali atsišaukti tarp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

BUK VYRAS

DYKAI del VIRU

50,000 KNYGŲ

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jum kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejima tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejma, aš noriečjau jog Tamista priesiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI

kas gali but matyta

GALERIJOJ MOKSLO

344 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.

near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinėk pradžia ir iszsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Milžiniszkumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padejimuose. Lavus iszrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI

Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO

344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Nori mokintis Barzdaskutyklos?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL

1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St.

Atwood Bldg., Room 806

Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų moksią Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos

Telephone Yards 2390.

AKIU LIGOS.

Ar turi galvos skausmus?
Ar akys vandeniuoja?
Ar jas nieži?
Ar teipgi ir spaudžia?
Ar daiktai išrodo dvigubi?
Ar jie buva neaiškus, migloti?
Ar turi uždegtas akis?
Ar jos greit pailsta skaitant?
Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ZMONIU

turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir sirgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešicti akinius, kad išgelbėti savo regėjima ateityj.

Mokslinio laipsnio okulistas

S. GINSBURG

2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO,

Ferdinand Hartmann

PRANESZA NESVEIKIEMS VYRAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS:

nereikia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms, nes aš Jus išgydysiu; todėl, kad aš per 20 metų tyrinėjas medicinos mokslą ir gyduoles, už tai žinau, kurios geriausia gydo sergančio žmogaus kuna, per tai su geriausia pasekmę New Yorke išgydžiau daugiau žmonių, negu koks kitas daktaras teipgi plačioje pasaulėje. Aš išgydžiau tokias ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti ir kiti daktarai buvo pripažinę už nelšgydomas;--- per ką turiu daugybes padėkavonių ir už moksliškus darbus už tai, kad aš pramaniau jog:

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė.

Pasarga: aš nesu institutas, nesidengiu numirusio kito daktaro vardu, ne humbukas, ne nigeris šundaktaris, --- bet TIKRAS DAKTARAS MEDICINOS ir sergantį, kurį apsilmu tai ir išgydau.

SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus.

Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dėkingas, už išgydyma mane nuo ligos abelno nupuolimo ant sveikatos-nusilpnėjimo, ką gavau tą liga per saužagiavima.

M. ANDRUŠENKAS.

Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg., 1910.

Aš žemiu pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino manę per 3 metus, skaudėjimas vidurinose, pagedusių nervų ir kraujo; kas labai mane privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartmanas pataikė, greitai ir pamatiškai išgydyti, tad pripažystų, kad esi geras daktaras New Yorke.

Pilnas guodonės FR. LEVAČEKS,

544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati už save kalba. Geresniu darodymu negalim reikalaut.

Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei negali ateiti nėra skirtimo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga lietuviškai, aš duosiu rodą ir

IšGYDYSIU:

Sk audėjimą sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir nedirbimą vidurių Galvos skausmą, širdies ir plaučių ligas, snnkaus kvėpavimo, slogų ir nusilpnėjusius vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptų lig . Teip-pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ligų; neatbokit' kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias visokias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištirsiu, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra naujausio išradimo o apturėsi sveikatą. Aprašant ligą, klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann,

218 East 14-th St. New York, N. Y.

Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mųsų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis."

1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Dėl žinios visų Lietuvių!

Šiomis dienomis tapo atidaryta

PIRMĄ LIETUVIŠKA VALGINYČIA

(Resturantas)

po No. **3249 So. Halsted St.,** Kertė 33 Gatvės

Šioje valginyčioje bus parengta visoki lietuvyški valgiai, o ant pareikalavimo ir šios šalies sistemoj. Lietuviai yra kviečiami ateiti ir persitikrinti. Nepamirškit vietos : : : :

3249 South Halsted Street.

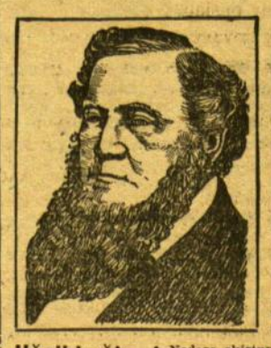

Mes Išgydom Vyrus

Męs trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Męs paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip męs tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paeinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežiuvio, sliukimas plaukų, skausmas kauluose; sunariuose, plėmos ant kuno, jausius tekanti skaudulisi. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paeinanti nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats ėsi apimtas nors vienu iš tų ženkių? Ateik pas mus, męs tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plėšinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, męs išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be sluntimo į ligonbutį.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba liuksmumu gyvenimo, nuisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu. IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žnizdos skaudulisi, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Guzuotos ir Susisukę Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

STATE MEDICAL DISPENSARY

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

839500

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla